

bb.36. ünnepi megemlékezés a náci koncentrációs táborok felszabadulásának 18. évfordulójáról

t/vt/n/vg

1963. április 7.

a volt náci koncentrációs táborok felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából a magyar partizánszövetség és a nácizmus üldözötteinek bizottsága vasárnap délután műsoros emlékünnepélyt rendezett a fővárosi tanács székházának művelődési termében. az ünnepségen megjelent a magyar partizánszövetség országos bizottságának és a nácizmus üldözöttei bizottsága több vezetőjének tagja, ott volt henryk grochulski a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete és paul schober, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató iroda igazgatója is.

az ünnepséget gáti ödön, a nácizmus üldözöttei bizottságának ügyvezető titkára nyitotta meg, majd a résztvevők egyperces néma felállással adóztak a koncentrációs táborokban elpusztult mártírok emlékének. ezután rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára mondott ünnepi beszédet.

az emlékünnepség második részének műsorában neves fővárosi művészek léptek fel és közreműködött a munkásörtség központi kórusa./mti/

--

18.30/n

-18-

1846 *200*

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 184 400, 360 400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1963. április 8.

bb.1. a budapesti népművelés idei terveiről - több, mint hárommillió forint szobrok, emlékművek felállítására - új könyvtárfiókok a peremkerületekben

i.zs/tr cs ha

1963. április 8.

a fővárosi tanács a következő hónapokban jelentős összegeket költ népművelési célokra. a tervek szerint például több, mint hárommillió forintot juttatnak új szobrok, emlékművek, képzőművészeti alkotások vásárlására, a parkok, sétányok díszítésére. az i. kerületben a várnegyedben helyezik el táncsics Mihály szobrát. a ii. kerületben a mechwart ligetbe kerül mechwart andrás egészalakos szobra. a xi. kerületben a műszaki egyetem és a petőfi hid közötti parkot irinyi jános szobra díszíti majd, a vii. kerületben a rózsaferenc utca és a jószika utca kereszteződésében pedig rózsaferenc melliszobrát helyezik el. a gellért-hegy déli oldalán lévő játszótérre a tervek szerint új mesealak-szobor kerül. a szigeti művész-sétányon egyébként a következő esztendőben több nagy magyar művész emlékét akarják megörökíteni, s a megfelelő környezet kialakítására, a kertészeti, építészeti és szoborelhelyezési program kidolgozására már ebben az évben 200 ezer forintot fordítanak.

az elmúlt években tetemesen megnőtt a szabó ervin könyvtár fiókjainak forgalma. a rendszeres könyvtárlátogatók számának emelkedése egyre sürgetőbb feladattá tette a hálózat további fejlesztését. az előirányzatok szerint az év végéig 10 kerületi könyvtárat, illetve könyvtár-fiókot nyitnak meg. elsősorban a peremkerületek olvasóinak igényét akarják kielégíteni, ezért egyebek között csepelen, kőbányán, újpesten és a x. kerületben rendezik be az új fiókökönyvtárakat. a belvárosban zenei könyvtárat és gyermekkönyvtárat, az i. és a viii. kerületben ugyancsak jól felszerelt gyermekkönyvtárat adnak át ebben az évben rendeltetésének. gyarapítják a választékot is, s a szabó ervin fiókok összesen több mint 3 millió forintot, a szakszervezeti könyvtárak pedig körülbelül négy millió forintot beszerzési kerettel gazdálkodnak. a jelentős összegből csaknem háromszázezer kötetet gazdagodnak majd a könyvtárfiókok. /mti/

--

- 1 -

MO

bb.2. világhírű magyar származású amerikai hegedűművész budapesti vendégszereplése

1. ha/tm cs na

1963. április 8.

áprilisban budapesti vendégszereplés gerle róbert, a világhírű, magyar származású amerikai hegedűművész, a fiatal művész, aki kresz géza növendéke volt, világszerte kimagasló sikereket arat. magyarországi fellépése egy európai hangversenykörútjának befejező állomása. / mti/

--

bb.3. a világirodalom remekei címmel új sorozatot indít az európa könyvkiadó

1 ha/tm cs ha

1963. április 8.

az európa könyvkiadó az idei ünnepi könyvhét alkalmából a világirodalom remekei címmel új sorozatot indít, a külföldi klasszikus irodalom 36 alkotása három év alatt lát napvilágot, a sorozat előfizetői számára, a kibocsátandó művek listáját még nem állították véglegesen össze: tájékoztatót adnak ki a tervről, s ebből az olvasók választhatják ki azokat a műveket, amelyeket a legszívesebben fogadnának. / mti/

--

bb.4. amatőr filmstúdió alakult angyalföldön

1 vt/tm cs ha

1963. április 8.

axiii. kerületi józsef attila művelődési házban megalakult az angyalföldi amatőr filmstúdió. célja, hogy az érdeklődő fiatalokat megtanítsák a filmezés mesterségére, elméleti és gyakorlati tudnivalóira, a stúdió működése jó lehetőséget nyújt arra is, hogy filmjeivel hozzásegítse a lakosságot kerülete alaposabb megismeréséhez. / mti/

--

- 2 -

MO

bb. 6. nyílik a „kék menyecske”, a mecseki erdőben

vid j cs ká

1963. április 8.

megszínesedtek az utóbbi napokban a mecseki erdők. az enyhe, verőfényes áprilisi idő hatására több mint tízféle növény virágai nyíltak ki. fehér, piros, zöld, sárga, kék és lila színű virágok tarkítják a még lombtalan erdőket. a késői kítavaszkodás érdekes „találkozást” hozott létre. még javában fehérlik a hóvirág, az erdők e télvégi díszé, ugyanakkor kinyílt már az ibolya. a nyírkos erdőkben megjelent a kék színű májvirág is, amely csak a mecsek vidékén található. ezt a kedves, üde virágot a mecseki hegyhát falvaiban „kék menyecskének”, nevezik. nemcsak szép ez a vadvirág, hanem hasznos is: gyógyszer készül belőle. / mti /

--

bb.7. tavaszi spenót vagonszámra

vid j cs ká

1963. április 8.

a tolna megyei termelőség-tervezetektől és a dunaföldvár környéki tsz tagok háztáji kertjeiből megindult a szabadföldön termesztett, vitamindús tavaszi spenót szállítása a megye és budapest lakosságának ellátására. a termelők eredetileg 76 vagon paraj termesztésére szerződtek a szövetkezetek megyei értékesítési központjával, a hosszú, kemény tél és a belvízkárok miatt azonban körülbelül 40 vagonnyira számítanak. ez sem kis mennyiség, jut belőle a fővárosi gyermekeknek is. eddig mintegy 80 mázsa jó minőségű parajt küldtek a pesti közért-ekbe, s a földművelésszövetkezeti boltokba. a várható spenóttermésből 15 vagonnyit az ipari üzemek dolgozóinak ellátására szállítanak. / mti/

--

bb.8. kendő helyett kalap - keresettek a drága ruzsok, kölnik komárom megyében

vid te cs ki

1963. április 8.

komárom megye termelőség-tervezetében több, mint ötezer nő dolgozik. a jól kereső lányok, asszonyok most husvét előtt újítják fel, gyarapítják ruhatárukat. az idén sokan cserélik fel a kendőt kalappal. a falusi ruházati szaküzletek nők kalaposztályain kétszer olyan nagy a forgalom, mint tavaly ilyenkor.

/folyt.köv /

- 3 -

MO

0.8. kerdő helyett 1. folyt ./cs

az utóbbi négy évben 80 százalékkal nőtt a falusi üzletekben a kozmetikai készítmények forgalma, ma már nem az olcsó kölnit, hanem a különféle arckrémeket, puderokat, ruzsokat és a drága kölnit keresik. a falusi üzletek az igényeknek megfelelően nagy választékkal készültek fel a tavaszra: négyszázezer forint értékű kozmetikai áruval növelték raktárkészleteiket. /mti/

--

0.9. megkezdtek az új zuglói távbeszélő központ építését - összesen 40 ezer új telefonállomás automatája kap helyet a kapcsolóteremben

i sz/tr cs vj

1963. április 8.

nemrégiben adták át a 23-as építőipari vállalat dolgozóinak a ferenc telefonközpontot, s most már újabb jelentős építkezést kezdek a xiv. kerületi Lumumba utcában. bandi ferenc és fröschl károly, a ut- és vasutervező vállalat mérnökeinek tervei alapján felépítik a 40 ezer állomásos zuglói távbeszélő főközpontot. itt is, éppúgy mint a ferenc központban, először 8 ezer állomást kapcsolnak be, s a többinek az üzembehelyezésére később kerül sor.

nagy irodaházból, a tulajdonképpeni telefonközpont műszaki épületéből, egy összekötőszármányból és a raktárakkal ellátott melléképületből alakítják ki az új főközpontot. a tervezők sok érdekes műszaki megoldást használtak fel. így különösen jelentős mérnöki alkotás lesz az öt-emeletes irodaépület. makó loránt statikus mérnök elgondolása szerint újfajta előregyártott épületszerkezetekből, többek között kétemeletes betonoszlopokból és nagy panelekből szerelik össze az irodaházat. a lépcsőket a mennyezetre erősített acélhuzalokra függesztik fel, a nagy oszlopok vízszintes irányú merevítésére pedig a szokásos betonkoszoru helyett acélkábeleket feszítenek ki. a jövő év közepén átadják a telefonautomaták szerelőinek az első épületet és 1964 végére befejezik az összes építési munkát. /mti/

--

- 4 -

me

bb 11. hazai műszaki újítások, találmányok egész sorát mutatja be iparunk a budapesti nemzetközi vásáron

i sz/sze vm vg

1963. április 8.

szinte kivétel nélkül valamennyi nagyobb üzemünk gyártmányai jelentkeznek majd a hat hét múlva nyíló budapesti nemzetközi vásáron. gyárainkban szorgos készülődés előzi meg a nemzetközi jelentőségében is megnövekedett fontos gazdasági eseményt, a vásárt, amely számos műszaki újításunk első bemutatkozásának színtere lesz.

a hazai és külföldi szakkörök számára is rendkívül érdekesnek ígérkezik a tudományos kutatások eredményeinek bemutatója. a magyar tudományos akadémia debreceni atommagkutató intézete például mikromennyiségű uránium kvantitatív meghatározására szolgáló mérőtoronyból és mérőműszerből álló fluorimétert állít ki. az akadémia geodéziai kutató laboratóriuma fém, kőszén, üveg, stb. csiszolt felületeinek reflexióképesség meghatározására alkalmas érdekes műszert mutat be. helyet kap a kiállításon egy töltőtöltő nagy-ságu polarizációs terep-mikroszkóp is, amelynek segítségével a kőzetek és más anyagok mikroszkópikus elegrészeinek legfontosabb tulajdonságai néhány perc alatt a helyszínen pontosan meghatározhatók. az ötvös loránd tudományegyetem geofizikai tanszéke a föld mágneses terének abszolút értékét mérő hordozható nukleáris magnetómétert állít ki, amelynek működési elve a protonok mozgástörvényeire vezethető vissza, s a készülék az eddig ismerteknél sokkal megbízhatóbb mérési eredményeket szolgáltat. a miskolci nehézipari műszaki egyetem geofizikai tanszéke a mélyfurások öblítő iszapjából kiszabaduló gázok automatikus jelzésére szolgáló gázdetektor bemutatására készül. a berendezés jelez, ha a furó olaj- vagy gáztároló réteget, illetve széntelepet ér el.

az idei vásáron az építőipar is sok újítással jelentkezik. a komlói építőipari vállalat két új találmányának a „premierjére”, készül. az egyik újítás a vulkanikus kőzetből égetett építőelem, amely szükségtelenné teszi a cement vagy egyéb kötőanyag használatát fagyálló, a vizet nem szívja magába, a víz tetején uszik, hang- és hőszigetelése, törésszilárdsága a téglánál sokkal jobb, vakolni nem kell, felülete sokféle színárnyalatú lehet. a vállalat másik érdekessége a kötőanyag nélkül készülő kőzetbázisú sav-és lúgálló burkolólap, amely épületek és vegyipari tartályok burkolására egyaránt alkalmas.

/folyt.köv./

8.50/n

-7-

le

/bb 11. hazai.....1.folyt./vm

a különleges gépek között található majd az ém földmunkát gépesítő vállalatának egyik szabadalma, a hazánkban most első alkalommal előállított aperiódikus vibrációs talajtömörítő henger. a hengerbe épített öt excentrikus tengelyt fogaskerék kapcsolja össze, de a tengelyek különböző fordulatszámmal forognak, s így ezek együttes hatásaként jön létre az ugynevezett aperiódikus lengés. a csepeli szerszámgyár mfs 320-típusú programrógépe szalagvezérléssel működik, az előre meghatározott és a szalagra lyukasztással jelölt műveleti utasításokat automatikusan elvégzi. ugyancsak a csepeliek állítják ki azt a másoló marógépet is, amellyel sormarás és körmarás automatikusan végezhető. az általános vas-és fémipari ktsz új megoldású univerzális infraszárító állvány bemutatására készül. a berendezés nagyobb felületek szárítására is alkalmas, sőt infra-alagutttá is átalakítható.

érdekesnek ígérkezik az ikarus karosszéria-és járműgyár bemutatója is, ahol bemutatkoznak a jövő évben sorozatgyártásra kerülő autobuszok. az új járművek nagy befogadóképességükkel és különleges műszaki kivitelezésükkel a nagyvárosi és városközi forgalom minden követelményének megfelelnek. bemutatják ezenkívül a kifejezetten sivatagi használatra tervezett autóbust és a négy tonna teherbírású hűtő-gépjárművet is.

a kiállítások szervezőinek véleménye szerint az új gyártmányok bemutatói az ipari vásáron nemcsak a hazai szakemberek elismerését vivják ki, hanem felkeltik a külföldiek érdeklődését is, és jelentős üzleti eredményekhez vezetnek majd./mti/

- . -

bb 16. városiasodó községek csongrádban

vid te vm ki

1963. április 8.

csongrád megyében évről-évre növekszik azoknak a községeknek a száma, amelyekben a lakosság életmódja mindinkább megközelíti a városiakét. már korábban befejezték a megye községeinek a villamosítását, s egyes községekben, már szerelik az első ostoronyeles közvilágítási lámpatesteket. ugyancsak minden községet bekapcsolata az autóbusz forgalomba is így legfeljebb félóra alatt a legtávolabbi községből is elérhető a megye valamelyik városa.öt nagy községben van már taxi.
/folyt.köv./

8.58/n

-8-

le

bb.5. kilenc budapesti benzinkut keresi a helyét - a kerületi tanácsok vonakodnak a helykijelöléstől - hetven falusi töltőállomás a motorkerékpárosoknak

1 szf/gg cs vg

1963. április 8.

az ásványolaj forgalmi vállalat az idén tovább fejleszti benzinkut hálózatát, hogy lépést tartson a növekvő gépkocsi forgalommal. elsőnek a tavaly megkezdett töltőállomás-építkezéseket fejezi be, gyöngyösön, tiszafüreden, karcagon, szentendrén és szentesen. mind az öt 3-4 oszlopos, teletöltős korszerű tankolóhely lesz. rövidesen vácott, cegléden és több más helyen kezdik el újabb benzinkutak építését. legnagyobb részüket ebben az évben átadják rendeltetésének.

budapesten, ahol a gépkocsik számának növekedése már túlnötte a kuthálózatot, s állandó a sorbanállás a tankolóhelyeken, kilenc új kut telepítésével akar segíteni az áfor a zsúfoltságon. a munka megkezdését azonban késlelteti, hogy a kerületi tanácsok egészségügyi, forgalmi, szépészeti okokra és a csendreleltre való hivatkozással vonakodnak kijelölni az állomások helyét. egyelőre csak a ix. kerületi tanács ajánlott fel területet. az áfor azzal érvel, hogy a modern, új kutak telepítése ellen sem egészségügyi, sem forgalmi, sem szépészeti szempontok nem szólnak, a csendreleltre hivatkozó esetleges kifogások is kiküszöbölhetők, és az autósok egyre duzzadó táborának követelését a tankolási lehetőségek javítására gyorsan teljesíteni kell. biznak benne, hogy sikerül rövidesen megegyezni a kutak helyéről.

falun a mind több motorkerékpár üzemanyag-ellátása okoz gondot. az idén hozzákezdenek annak a korábbi tervnek a megvalósításához, hogy ugynevezett falu-kutakat állítanak fel a legindokoltabb helyeken. ezek kizárólag keveréket árusítanak a két-ütemű motoroknak. a kétszáz liter ürtartalmu, kézi kimérő szerkezeteket a földművesszövetkezeti boltok személyzete kezeli. az első falu-kut már működik tápiószelén, a következőt csongrád megyében mórhalmon állítják fel. összesen hetven ilyen kutat helyeznek el az év végéig az ország különböző vidékein.

/mti/

--

- 5 -

mo

/bb 11. hazai.....1.folyt./vm

a különleges gépek között található majd az ém földmunkát gépesítő vállalatának egyik szabadalma, a hazánkban most első alkalommal előállított aperiódikus vibrációs talajtömörítő henger. a hengerbe épített öt excentrikus tengelyt fogaskerék kapcsolja össze, de a tengelyek különböző fordulatszámmal forognak, s így ezek együttes hatásaként jön létre az ugynevezett aperiódikus lengés. a csepeli szerszámgépgyár mfs 320-típusú programmarógépe szalagvezérléssel működik, az előre meghatározott és a szalagra lyukasztással jelölt műveleti utasításokat automatikusan elvégzi. ugyancsak a csepeliek állítják ki azt a másoló marógépet is, amellyel sormarás és körmarás automatikusan végezhető. az általános vas-és fémipari ktsz új megoldású univerzális infraszárító-állvány bemutatására készül. a berendezés nagyobb felületek szárítására is alkalmas, sőt infra-alagutttá is átalakítható.

érdekesnek ígérkezik az ikarus karosszéria-és járműgyár bemutatója is, ahol bemutatkoznak a jövő évben sorozatgyártásra kerülő autóbuszok. az új járművek nagy befogadóképességükkel és különleges műszaki kivitelezésükkel a nagyvárosi és városközi forgalom minden követelményének megfelelnek. bemutatják ezenkívül a kifejezetten sivatagi használatra tervezett autóbust és a négy tonna teherbírású hűtő-gépjárművet is.

a kiállítások szervezőinek véleménye szerint az új gyártmányok bemutatói az ipari vásáron nemcsak a hazai szakemberek elismerését vívják ki, hanem felkeltik a külföldiek érdeklődését is, és jelentős üzleti eredményekhez vezetnek majd./mti/

bb 16. városiasodó községek csongrádban

vid te vm ki

1963. április 8.

csongrád megyében évről-évre növekszik azoknak a községeknek a száma, amelyekben a lakosság életmódja mindinkább megközelíti a városiakét. már korábban befejezték a megye községeinek a villamosítást, s egyes községekben, már szerelik az első ostoronyeles közvilágítási lámpatesteket. ugyancsak minden községet bekapcsolata az autóbusz forgalomba is így legfeljebb félóra alatt a legtávolabbi községből is elérhető a megye valamelyik városa.öt nagy községben van már taxi.
/folyt.köv./

8.58/n

-8-

le

bb.5. kilenc budapesti benzinkut keresi a helyét - a kerületi tanácsok vonakodnak a helykijelöléstől - hetven falusi töltőállomás a motorkerékpárosoknak

i szf/gg cs vg

1963. április 8.

az ásványolaj forgalmi vállalat az idén tovább fejleszti benzinkut hálózatát, hogy lépést tartson a növekvő gépkocsi forgalommal. elsőnek a tavaly megkezdett töltőállomás-építkezéseket fejezi be, gyöngyösön, tiszafüreden, karcagon, szentendrén és szentesen. mind az öt 3-4 oszlopos, teletömölős korszerű tankolóhely lesz. rövidesen vácott, ceglédén és több más helyen kezdik el újabb benzinkutak építését. legnagyobb részüket ebben az évben átadják rendeltetésének.

budapesten, ahol a gépkocsik számának növekedése már túlnötte a kuthálózatot, s állandó a sorbanállás a tankolóhelyeken, kilenc új kut telepítésével akar segíteni az áfor a zsufoltságon. a munka megkezdését azonban késlelteti, hogy a kerületi tanácsok egészségügyi, forgalmi, szépészeti okokra és a csendreleltre való hivatkozással vonakodnak kijelölni az állomások helyét. egyelőre csak a ix. kerületi tanács ajánlott fel területet. az áfor azzal érvel, hogy a modern, új kutak telepítése ellen sem egészségügyi, sem forgalmi, sem szépészeti szempontok nem szólnak, a csendreleltre hivatkozó esetleges kifogások is kiküszöbölhetők, és az autósok egyre duzzadó táborának követelését a tankolási lehetőségek javítására gyorsan teljesíteni kell. biznak benne, hogy sikerül rövidesen megegyezni a kutak helyéről.

falun a mind több motorkerékpár üzemanyag-ellátása okoz gondot. az idén hozzákezdnek annak a korábbi tervnek a megvalósításához, hogy ugynevezett falu-kutakat állítanak fel a legindokoltabb helyeken. ezek kizárólag keveréket árusítanak a két-ütemű motoroknak. a kétszáz liter ürtartalmu, kézi kimérő szerkezeteket a földművesszövetkezeti boltok személyzete kezeli. az első falu-kut már működik tápiószelén, a következőt csongrád megyében mórhalmon állítják fel. összesen hetven ilyen kutat helyeznek el az év végéig az ország különböző vidékein.

/mti/

--

- 5 -

bb 10. feltűzték a vörösréz csucsdiszt a budai várpalota új kupolájára - megkezdték a kőekességek elhelyezését - augusztus 20-ig pótolják a téli kiesést és átadják a kupolát

i sb/gg vm vg

1963. április 8.

a hosszúra nyúlt tél csaknem tíz hetet rabolt el a budai várpalota építőinek munkájából és felemésztette azt a másfél hónapos előnyt is, amelyet a 41-es építőipari vállalat dolgozói szereztek tavaly a kupola építésénél. most már azonban biztató ütemben folyik a munka. a budapesti szakipari vállalat bádigosai elkészítették és öt nappal az ígért határidő előtt a végleges helyére tűzték a kupola nyolc méter hosszú vörösréz csucsdiszt. ennek hegye a várpalota legmagasabb pontja, a járdától 65 méterre, az adriai tenger szintje felett pedig pontosan 220 méterre áll. a csucsdisz érdekessége, hogy többszáz éves hagyományoknak megfelelően, a dolgozók ebben a vörösréz ékességben helyezték el az utókor számára a várpalota újjáépítésének okmányait és korunk néhány emlékét, ujságokat és pénzdarabokat.

az ácsok impregnált faburkolattal fedték be a kupola beton-tetejét, így most már a bádigosok is megkezdhetik a végleges vörösréz burkolat felerősítését. az első kétméteres vörösréz-sávot már elhelyezték és vállalták, hogy május 1-ig befejezik a munkát a 14 méter magas kupola keleti oldalán. ezzel 15 napos késést pótolnak. a napokban megkezdődött a kupola betontornyának díszítése is. a kőfaragó-és épületszobrászipari vállalat dolgozói 3-5 tonnás kőfaragványokkal ékesítik a torony oldalát. többek között 16 magas kőoszlopot helyeznek el párosával. ezek az oszloppárok tartják majd az erkélyeket, amelyekről a tengerszint feletti 193 méter magasból gyönyörködhetnek a látogatók budapest látképében. sokszáz kőelemmel, összesen 2.500 köbméter kővel kell feldíszíteni a tornyot a kőfaragóknak, de a kupolaépítők szocialista brigádjaival együtt vállalták, hogy augusztus 20-ig teljesen pótolják a téli kiesést és átadják a várpalota legszebb ékességét, az új kupolát./mti/

8.22/n

-6-

/bb 16. városiasodó.....1.folyt./vm

néhány évvel ezelőtt még különlegesség számba ment, hogy ambrózfalván felépült az első falusi víztorony, s vele együtt az első fürdőszobás parasztházak. jelenleg már hat helyen van, az év végéig pedig 19 községben lesz törpevízmű, illetve hidroglobusz. ennek megfelelően mindenütt kiépítik a víz-és csatornahálózatot.

jelentős összegeket fordítanak kulturális beruházásokra is. az idén négy helyen épül új, modern művelődési ház, s ezzel a megye minden falujának meglesz az ilyen művelődési lehetősége. számos új iskola is épül az idén. kisteleken nyolctantermes, mórhalmon pedig négytantermes gimnázium építését kezdik meg.

tovább fejlődik az idén székkutas, amelyet az alföld szocialista mintaközségévé fejlesztenek. itt a szétszórt tanyai házak helyett észszerűen közművesíthető, emeletes, négylakásos ikerházakat építenek a falu központjában, ahol már elkészül az új tanácsháza, a művelődési ház és a hidroglobusz.

ebben az évben mintegy ötvenötmillió forintot költenek a megye községeinek fejlesztésére, tízmillió forinttal többet, mint tavaly./mti/

bb 18. különleges gépkocsikkal szállítják majd ki a szenet a tatabányai tizenöt/c aknából

vid te vm ki

1963. április 8.

tatabányán nemrég kezdték meg a tizenöt/c akna mélyítését. ebből a bányából tröszt szakembereinek javaslatára csilleszállítás helyett különleges gépkocsikkal hozzák majd ki a szenet. ez a módszer hazánkban még ismeretlen, külföldön azonban - elsősorban amerikaiában, svédországban és nyugat-németországban - eredményesen alkalmazzák.

az érdekes terv megvalósításával a tizenöt/c aknából a 325 méter hosszú lejtősaknán a tömegtermelő munkahelyek bunkerjétől egészen a külszíni osztályozóig, illetve a törőműig szállítják majd a szenet. így 120 szállítási dolgozó munkáját takarítják meg.

az új bányában a tervek szerint 1965-ben kezdik meg a termelést. a bányászati kutató intézet tanulmánya szerint az új szállítási módszerrel a bányában levő szén kitermelése során 65 millió forintot takarítanak meg./mti/

859/n

-9-

bb 12. képzőművészeti alkotásokkal díszítik borsod megye új létesítményeit

vid fm/tné szb fm

1963. április 8.

borsod megyében új lakótelepek épülnek, és az elkövetkező években számos helyen új iskolákat, kórházakat, valamint művelődési otthonokat adnak át. ezeket az új városrészeket és a korszerű létesítményeket képzőművészeti alkotásokkal: szobrokkal, domborművekkel, mozaikképekkel és nagyméretű faliképekkel díszítik. az idén a megyei tanács művelődési osztálya 14 ilyen alkotást rendelt meg, amelyeknek értéke mintegy egymillió forint. így például a közeljövőben több művészeti alkotást helyeznek el a megye első szocialista városában, kazincbarcikán. a 400 ágyas modern kórházat - amelynek építését most kezdi meg - háromalakos szoborral díszítik majd. a város új gimnáziumának homlokzatára kovácsoltvasból készült figurát terveznek, előcsarnokába pedig husz négyzetméter nagyságú kerámia-mozaikképet helyeznek el. az általános iskolában kovács margit kerámia-szobrát állítják fel. a tiszaszederkényi újváros főterén épült lakóház falát 100 négyzetméteres faliképpel, ugynevettt sgrafittóval, a mezőkövesdi művelődési házat kerámia-képekkel és ugyancsak sgrafittóval díszítik. az edelényi 300 ágyas tüdőbeteg kórház épületére kétalakos szobor és harminc négyzetméteres mozaikképet, az ongai felsőtagozatú általános iskola falára pedig domborművet terveznek. /mti/

--

bb 13. 360 egyetemi hallgató népművelési gyakorlattal

i lv/tm szb ha

1963. április 8.

az elmúlt hetekben országsszerte 360 egyetemi hallgató járta a falvakat. a fiatalok népművelési gyakorlaton vettek részt. egy-egy községbe négy egyetemista látogatott el: mezőgazdászok, jogi-, orvos- és bölcsész-hallgatók. a fiatalok ismerkedtek a falu életével, ellátogattak a művelődési otthonokba, ifjúsági szervezetekbe és előadásokat tartottak mezőgazdasági, egészségügyi, jogi és irodalmi kérdésekről. segítettek a falusi fiataloknak az öntevékeny művészeti csoportok megalakításában, irodalmi színpadokat, szavalókórusokat és énekkarokat hoztak létre. az egyetemi hallgatók és a falusi fiatalok között jó kapcsolat alakult ki, s közülük többen meghívtak, hogy nyári szabadidejükben újból látogassanak el a községekbe. /mti/

--

9.00/n

-10-

bb 14. rajnai ludak a szigetközben

vid j szb ká

1963. április 8.

a nagy májáról messze földön híres szigetközi hizott Liba igen keresett cikk a piacokon. sajnos az értékes állomány az utóbbi években csökkent, aminek oka az, hogy a szigetközi Liba nem valami szaporá: mindössze 10-15 tojást rak évente. az állományt most 40-60 tojást rakó rajnai ludakkal frissítik fel. rövidesen 2000-3000 rajnai naposliba érkezik a szigetköz termelőszövetkezetébe. remélik, hogy a keresztezésből származó utódok öröklik a szigetközi ludak nagy máját és a rajnaiak szaporaságát. /mti/

--

bb 15. több mint ötvenezer kisz-fiatal vesz részt a politikai oktatásban - mozgalom a kiváló kisz oktatási kör cím elnyeréséért

i s/tm szb ha

1963. április 8.

az ifjúság a szocializmusért mozgalom ösztönző hatására az idei kisz oktatási évadban is tovább emelkedett a tanulók budapesti fiatalok száma. a kisz most elkészült statisztikája szerint az 1962-63-as oktatási évben 54 333 ifjú kommunista vesz részt a szövetség különböző politikai tanfolyamain.

az oktatási év első felében politikai, gazdaságtani, filozófiai és esztétikai témákat beszéltek meg a fiatalok, jelenleg pedig az mszmp 8. kongresszusának anyagát dolgozzák fel.

az idei oktatási évad indulásakor a kisz budapesti bizottsága mozgalmat indított a kiváló oktatási kör cím elnyeréséért. a résztvevő kollektíváknak különböző feladatokat kell megoldaniuk, így például az oktatási évadban legalább négy alkalommal kell vetélkedőt rendezniük. a vetélkedők kérdéseit a legújabb politikai események köré csoportosítják, hogy megismerjék az üzemi és iskolai fiatalok politikai tájékozottságát. a körök tagjai találkoznak klubesteken, közös színház- és tárlatlátogatásokon, ankétokon. a mozgalomban 279 budapesti oktatási kör több mint háromezer hallgatóval vesz részt. a tapasztalatok igen kedvezőek: a hallgatók között egészséges versenyszellem alakult ki, amelynek hatására színesebbek, vonzóbbak, tartalmasabbak lettek a foglalkozások. /mti/

--

9.07/n

-11-

bb 17. kup-alaku fenyők a hókárok csökkentésére - csaknem egymillió erdei fát pusztított el a téli hótakaró

1 ie vm ká

1963. április 8.

az erdőgazdaságokban elkészült az előzetes összesítés a tél okozta károkról. több mint száz esztendeje - amióta egyáltalán kimutatások készülnek róla - a fenyvesekben még nem pusztított annyit a hó, mint az idén. a dunántúlon öt-tíz mázsa hó gyült össze egy-egy erdei fenyőn, s az óriási súly alatt csaknem egymillió fa tört ketté. az élő erdei fenyő-készletnek mintegy öt százaléka pusztult így el, s ezért most jóval több fát kell kitermelni, mint amennyivel a fenyvesek a megelőző egy évben növekedtek.

bár ilyen méretű hó-katasztrófa csak egészen ritkán fordul elő, s olyan elemi csapásnak számít, amit nem lehet megakadályozni. az erdészeti tudományos intézet feldolgozza a rendkívüli tél tapasztalatait és kutatja a későbbi hókárok csökkentésének lehetőségeit. egy érdekes megfigyelésre már szert tettek: az északi típusú keskeny kup-alaku erdei fenyők az ország leghavasabb vidékein is mind épségben maradtak. ezek a nálunk csak elvétve található fák éppen az északi havas időjáráshoz igazodva alakították ki az elkeskenyedő korona-formát, amelyről könnyen lecsuszik, s így nem okoz kárt a hó. az erdész-kutatók most kiválasztják az északi típusú fenyők legjobb egyedeit, s ezekről a nemesített „elitfákról”, szaporítják majd el a kupalaku fenyőket./mti/

bb 19. ötven millió európai gyökeres szőlővesszőt és 11 millió oltványt ültetnek ki három hét alatt - helyenkint erős rügyfagykár érte a szőlőket: vigyázni kell a metszésnél

1 cs/hné vm ká

1963. április 8.

az utóbbi napokban országszerte gyors iramban megindult a felújításra szánt területeken a szőlőtelepítés. mint a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán tájékoztatásul közölték, a hosszú tél miatt szokatlanul rövidre zsugorodott a tavaszi telepítési idő: a következő három hét alatt kerekén 50 millió európai gyökeres vesszőt és 11 millió oltványt kell kiültetniük a termelő üzemeknek. a talajelőkészítő munkák 80 százalékaival már végeztek, és a szükséges szaporító anyag - többségében kiszállítva - rendelkezésre áll.
/folyt.köv./

9.11/n

-12-

/bb 19. ötven millió.....1.folyt./vm

a szőlők metszésével országszerte jó ütemben haladnak. a tapasztalatok szerint a rügyfagykárt gondos válogató metszéssel, eseté-
ként a szálvesszős módszer alkalmazásával ellensúlyozhatják. a szakemberek véleménye szerint az idén a szokásosnál több „szemet”, kell hagyni a tőkén, hogy elegendő hajtás nevelődjék. különösen indokolt az óvatos metszés az alföldi szőlőkben és a tokajhegyaljai borvidéken, ahol a rügyek nagyrésze elfagyott. hozzáértő kezelés még sokat segíthet: a téli fagykár ellenére az alföldi és tokajhegyaljai vidékeken is lehet még jó szőlőtermés./mti/

bb 20. tíz napról huszonnégy órára csökkentik a beton kötési idejét - háromszázharmincöt „előregyártott”, lakás készül az idén pécsen

vid te vm ki

1963. április 8.

a baranya megyei építőipari vállalat dolgozóira ebben az évben félmilliárd forint értékű munka vár. a terv szerint többek között a 44 ágyas új egyetemi klinikát hozzák tető alá, hatvan tanteremmel három iskolát, több új üzemet, raktárt és csupán pécsen 800 lakást építenek.

ekkora feladata még egyetlen esztendőben sem volt a vállalatnak. munkahelyein háromezren dolgoznak, az igény azonban ennél félszerrel több. a hiányzó munkáskezeket műszaki fejlesztéssel, új technológiák alkalmazásával pótolják. pécs legszebb negyedében, ujmecekalján nyolc épületet emelnek az idén szobafal nagyságu, kívül-belül levakolt, ajtókkal-ablakkal felszerelt panelekből.

új feladatot jelent a tizemeletes toronyházak építése. az idén négy ilyen ház készül pécsen. a toronyépületeknél és a panelházaknál lényegesen csökkentik a szakipari munkákra fordított időt. a víz-gáz-és fűtővezetéseket előregyártják, s így gyorsan felszerelhetők.

egyik legérdekesebb új módszere a vállalatnak egy vákuos be-
rendezés, amellyel kiszivattyúzzák a nedvességet a betonpillérek-
ből, s így az eddigi tíz nap helyett 24 órára csökken a kötési idő.

a munkaerőhiány pótlására igen jól bevált a közelmúltban fel-
állított nagyteljesítményű betongyártó telep, amely az építkezések
felét ellátja kész betonnal. még a nyáron megkezdik a folyamatos
termelést a pécsi házgyár üzeme, ahonnan negyvenezer négyzetméter
kész födémelemet szállítanak az építkezésekhez./mti/

9.20/n

-13-

bb 21. többszáz földművesszövetkezeti és termelőszövetkezeti brigád „menti,, a szórvány- és háztáji gyümölcsösöket

i cs/tm szb ká

1963. április 8.

a késői tavaszodás miatt alig egy hét maradt a téli fatisztogatásra és a rügyfakadás előtti permetezésekre. a késés különösen az ország gyümölcsfa-állománya többségét kitevő szórvány és háztáji gyümölcsösöknél okoz problémát. az idén ugyanis a nagyobb gyümölcsstermő vidékeken sehol sem maradhat kezeletlen gyümölcsfa. a földművelésügyi minisztérium és a szövosz közös rendelkezése szerint a fertőző góccokat fel kell számolni. az ápolási munkákat elmulasztók ellen szabálysértési eljárást indítanak és az elhanyagolt gyümölcsfákat a tulajdonos terhére közérdekű védelemben részesítik.

az utóbbi hetekben a községi tanácsok és a szövosz szakemberei számos megyében felmérték a gyümölcsösök ápolásának helyi lehetőségeit, s ahol szükséges volt, földművesszövetkezeti, illetve termelőszövetkezeti, vagy szakszövetkezeti brigádokat szerveztek. bács-kiskun megyében már 117 szövetkezeti brigád működik, s kereken százezer fát tisztítanak meg, illetve permeteznek. hasonló intézkedéseket tettek pest, zala, heves, szabolcs-szatmár megyében, továbbá szolnok megye kunszentmártoni és szolnoki járásában, valamint csongrád megye szegedi járásában is. több vidéken egy-egy termelőszövetkezet, vagy földművesszövetkezet vállalta a védekezéshez szükséges vegyszerek törzsadatának elkészítését. a növényvédelmi brigádvezetőket többhetes tanfolyamokon már a télen kiképezték.

az idén először irtóhadjáratot szerveztek a menthetetlenül beteg, elcsenevészesedett fák, a környező kerteket, gyümölcsösöket is veszélyeztető fertőző góccok ellen. a mék-ek és a növényvédő állományok agronómusaiból bizottságokat szerveztek. ezek határozata alapján a „menthetetlen,, fákat sürgősehn kivágják és eltávolítják a gyümölcsösökből. /mti/

--

bb 22. az idén elkészül a tokodi szénosztályozó

vid te szb ki

1963. április 8.

a dorogi szénmedence több régi aknájának és a feltárás alatt levő új bányák termelésének osztályozására központi irányítású szénosztályozót építenek tokodon. az új létesítményt a legkorszerűbb, automatikusan vezérelt gépekkel szerelik fel. a különböző szemmagyságu szenek szétválasztására például különleges, úgynevezett rezonáns rostákat helyeznek üzembe. ezekkel egyszerre kétféle minőségű szenet osztályozhatnak, s a különböző szemmagyságokból automatikus szerkezet viszi majd a mintát a minőségellenőrző osztályra.

/folyt.köv./

le

9.25/n

-14-

bb 22. /az idén elkészül... 1. folyt./- szb

a kelet-német rosták előnye még, hogy mozgásuk kisebb erőhatással jár és így az osztályokra másutt jellemző nagy zaj és rezgés tompább lesz. az osztályozón központi irányítóberendezés készül s így a távkapcsolók segítségével bármikor változtathatnak a munka menetén. hírközlő berendezéssel is ellátják az osztályozót, hogy pillanatok alatt bármelyik munkahelyre utasításokat adhassanak. különös gondot fordítottak az új létesítmény portalanítására. sok pórelszívó csövet, ventilátort szereltek fel, a bunkek és szalagok fedett, zártrendszerűek. így lényegesen egészségesebb körülmények között dolgozhatnak majd itt a munkások, mint a régi típusú osztályozókon.

a napi négyszázhusz vagon teljesítményű létesítményben az év végén megkezdik a szén osztályozását. /mti/

--

bb 23. csaknem huszezer somogyi asszony és leány gyarapította tudását a téli hónapokban

vid fm/tné szb fm

1963. április 8.

a nőtanács által szervezett különböző szakkörök, nők és szülők akadémiai iránt mind nagyobb érdeklődést tanúsítanak a somogyi asszonyok. a téli hónapokban csaknem huszezer asszony és leány gyarapította ismereteit. százharminchétt szakkör, - köztük sütő-főző, szabó-varró és hímző szakkör - működött a megyében, amelyekben több mint négyezren vettek részt. a tanfolyam befejezésével mindenütt kiállításokat rendeztek.

a nyolc-tíz előadásból álló nők akadémiáját hetvenegy helyen tartották meg, s ez iránt szintén nagy volt az érdeklődés. síófokon például rendszeresen száz- százhuszan hallgatták meg a hasznos ismereteket nyújtó előadásokat. a szülők akadémiáján százhuszonhárom községben működött, s nagy volt a látogatottsága a pedagógiai előadásoknak is. /mti/

--

bb 24. megállapodás a nyirbogdányi kőolajipari vállalat és a szomszédos termelőszövetkezetek között - hajtatóházak fűtésére használják fel az ipari gőzt

vid j szb ká

1963. április 8.

szabolcs-szatmár megyében már több példa van arra, hogy ipari üzemek és termelőszövetkezetek kölcsönösen előnyös megállapodást kötöttek. így például a mátészalkai és a nyiregyházi tejipari vállalat szaktanácsadó szolgálatot szervezett az állattenyésztő szövetkezetek számára.

/folyt.köv./

le

9.30/n

-15-

bb 24. /megállapodás a nyirbogdányi... 1. folyt./ - szb

ujabban a nyirbogdányi kőolajipari vállalat és nyolc környező község termelészövetkezetei között jött létre megegyezés. A szerint az ipari üzem a mezőgazdasági nagyüzemek rendelkezésére bocsátja az eddig kárbavesztett fáradt gőzt, illetve meleg vizet, hajtatóházak, melegágyak fűtésére. a közös gazdaságok örömmel fogadták az üzem segítségét, és még az idén hozzálátnak az építkezéshez. segíti az üzem a közös gazdaságokat melléktermékével, a savgyúttával is, amelyből mintegy 10 000 tonna halmozódott már fel a vállalat területén. ez a szurokszerű anyag kiválóan alkalmas az üvegházak fűtésére. /mti/

bb 25. „a matyó népművészet otthona,, címmel könyvet adnak ki mezőkövesden

vid fm/tné szb fm

1963. április 8.

a mezőkövesdi középiskolai diák-kollégium honismereti szakkörének tagjai megírták a matyó háziipari termelészövetkezet történetét. a zupkó béla gimnáziumi tanár szerkesztésében megjelenő könyv a matyó népművészet otthonának, a mezőkövesdi matyóháznak állít emléket.

bevezetőjében a három matyó település, mezőkövesd, szentistván és tard lakosainak felszabadulás előtti életével, kulturájával és sajátos népművészetével foglalkozik. a továbbiakban bemutatja a háziipari termelészövetkezetben tömörült népművészek tevékenységét, a szövetkezet vagyoni helyzetének alakulását, a tagok nyereségrészesedésének növekedését, a jövő népművészeinek nevelését. ismerteti, hogy a matyó háziipari szövetkezet 1951-ben alakult meg, elnöke özvegy kőrö józsefné lett, és az ma is. a vezetőségi tagok között pedig olyan híres íróasszony is szerepelt, mint a pár éve elhunyt kis jankó bori néni. az ő keze alatt - gazdag tapasztalatainak átadásával - számos fiatal lány és asszony nyerte el a népművész címet. 1954-ben a szövetkezetben hat népművész dolgozott, most pedig számuk huszonötöre emelkedett. közülük csuhai józsefnét, kaló istvánt, nagy istvánt és lévai józsefnét. a „népművészet mestere,, címmel tüntették ki. a szövetkezet vagyona tíz év alatt hárommillió forint fölé emelkedett, és a matyó-rózsás himzéseket megismerték a világ minden részén. mezőkövesdről a világ 25 nagyvárosába szállítanak népművészeti tárgyakat. így a matyó-rózsás bluzokat és eredeti népviseletbe öltöztetett matyóbabákat szívesen vásárolják moszkvában, londonban, brüsszelben, johannesburgban, new yorkban, bagdadban és tokióban. a szövetkezetnek jelenleg 1292 tagja van: közülük ~~1032-en~~ 1032-en bedolgozók.

az augusztus 20-ra megjelenő könyvet 14 fénykép, a népművészet mesterei által rajzolt régi és új matyó minták, valamint a szövetkezet gazdasági és kulturális fejlődését bemutató grafikonok illusztrálják. augusztus 20-án lesz ugyanis tíz esztendeje, hogy néhai kis jankó bori néni, a szövetkezet alapító tagját, a „népművészet mestere,, címmel tüntették ki. /mti/

9.36/n

-16-

bb 26. nagyszabású program a nemzetközi vöröskereszt fennállásának 100. évfordulója tiszteletére

i hi/hmé vm ha

1963. április 8.

száz évvel ezelőtt henri dunant svájci humanista kezdeményezésére - jött létre a ma már kilencven ország segélyszervezeteit egyesítő nemzetközi vöröskereszt. az idei, jubileumi évben genfben a nemzetközi szervezet székhelyén illetve az egyes tagországokban jelentős eseménysorozatok zajlanak le.

időrendben az első a májusban cannesban megnyíló nemzetközi vöröskereszt filmfesztivál lesz, amelyen a magyar vöröskereszt a véradásról és a gyógyító vér felhasználásáról szóló új egészségügyi filmmel, az „amit adtál: az élet,, című produkcióval vesz részt. augusztus 15 és szeptember 15 között a genfi kiállítási palotában a tagországokból származó dokumentációs anyagból nagyszabású kiállítás nyílik, amely a vöröskereszt évszázados történetét tárja a látogatók elé. a magyar vöröskereszt fejlődését, munkáját 36 nagyméretű foto szemlélteti majd.

a svájcban sorrakerülő nemzetközi kongresszuson, a világ vöröskereszt társaságainak képviselői megvitatják az emberiséget napjainkban leginkább érdeklő kérdéseket, amelyek megoldásában - például a népek közötti megértés és barátság elmélyítésében, a tartós béke biztosításában - a vöröskereszt is hatásosan közreműködhet. a kongresszuson a magyar szervezeteket is küldöttség képviseli majd.

a centenárius évének művészi programja is lesz. a nemzetközi vöröskereszt három világhírű zeneszerzőt - a szovjet d. szostakovicst, az angol benjamin brittent és a svájci frank martint - kérte fel a jubileumi eseményekhez illő, művek megkomponálására. mindhármán készséggel vállalták a megbízatást, alkotásaikat a genfi ünnepségen adják majd elő. /mti/

bb 27. a pedagógusok szakszervezete elnökségének fogadása

t vt/j vm

1963. április 8.

a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetsége végrehajtó bizottságának budapesti ülése alkalmából a pedagógusok szakszervezetének elnöksége vasárnap este fogadást adott az ülés részvevői tiszteletére a gundel étteremben. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson megjelent somogyi miklós, a szot elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja. lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, gál lászló, a szot titkára, makoldi mihályné, a pedagógusok szakszervezetének elnöke, péter ernő főtitkára és az elnökség többi tagja.

részt vett a fogadáson pjotr pimenov, a szakszervezeti világ-szövetség titkára, valamint vladimir hercik, az unesco képviselője is. /mti/

9.45/n

-17-

bb 28. budapestre érkezett philipp daub

k vt/j szb

1963. április 8.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodájának vendégeként vasárnap este budapestre érkezett philipp daub, az ndk-beli népek barátsága ligájának elnöke. /mti/

- . -

bb 29. a magyar-csehszlovák kulturális

j vm

1963. április 8.

egyezmény alapján a tit vendégeként budapestre érkezett dr. karol rosenbaum, a szlovák tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetének igazgatója. magyarországi tartózkodása alatt előadásokat tart a modern szlovák irodalomról. /mti/

- . -

bb 30. olcsóbb lett a kertészeti primőr

1 n./j vm ká

1963. április 8.

a nagyvásártelepre hétfőn 29 vagon és 67 tehergépkocsi idénytermék érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 13 vagon alma, 11 vagon tojás, 1 vagon fejeskáposzta, 1 vagon burgonya és 3 vagon déligyümölcs.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalat hétfőtől mérsékelte a kertészeti primőrök fogyasztói árát. a 8 dekagrammos melegágyi salátát fejenként 4, a 6-7 dekagrammosat 3 40, a melegágyi hónapos piros retket csomónként 4.80, a hajtattott zöldhagymát csomónként 1.30 a cserepes metélőhagymát cserepenként 5.60, a tisztított parajt kilónként 9.80 forintért hozták forgalomba. az egyéb fontosabb idénytermék fogyasztói ára hétfőn így alakult: fejeskáposzta kilónként 2.80, karalábé és kelkáposzta 3, petrezselyemgyökér 4, sárgarépa 2.80, zeller 5.80 forint. a kék mákot kilónként 30, a hazai rizst 16, a marónit 14, az egységes dióbelet 54 forintért árusítják. /mti/

- . -

11.09/ szb

-18-

bb 33. megkezdődött az akadémia nagygyűlése

t ms/gk vm

1963. április 8.

hétfő délelőtt a magyar tudományos akadémia disztermében az akadémia idei közgyűlésével megkezdődött az akadémia nagygyűlése, az ünnepélyes megnyitáson jelen volt fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese trautmann rezső építésügyi miniszter, darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, ott voltak jánossy lajos, hevesi gyula, ligeti lajos, manninger rezső és novobátzky károly, az akadémia alelnökei, az elnökség és az akadémia tagjai, a társadalmi és kulturális élet sok ismert személyisége, a kutató intézetek munkatársai.

a nagygyűlést rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke nyitotta meg.

- akadémiaink működése két irányu - mondotta többek között. feladatunk mind a tudományok művelése, mind a tudomány szervezésének fontos kérdései. elnökségünk úgy határozott, hogy az idei beszámoló tulnyomórészt szervezési kérdésekkel foglalkozzék.

- mindig újra és újra visszatérő kérdés hogyan lehetne tudományos eredményeinket jobban és szervezettebb módon átadni a gyakorlatnak. ezen a téren még sok a tennivaló. egyes tudományágaknak nincs oka panaszra, például a gyógyszerkutatás és bizonyos agrártudományi kutatások vonatkozásában kielégítőek e téren az eredmények. más területeken viszont hiányzik a kutatás és a gyakorlat kapcsolata. különösen nehéz az ugynevezett alapkutatásokat a gyakorlattal kapcsolatba hozni, pedig akadémiaink fő munkaterülete éppen az alapkutatások művelése és szervezése. lényeges előrelépést jelenthetne azonban egy olyan szervezeti megoldás, amelyben a kutatással foglalkozók ezrei helyett csak néhány ember feladatává tennők ezt a kérdést. a kutató munka tanszékekben és kutató intézetekben folyik, tegyük a tanszékvezetők és intézeti igazgatók kötelességévé a gyakorlatilag felhasználható eredmények eljuttatását a megfelelő szervekhez. ez annival is könnyebb, hiszen ezek a vezetők természetesen ismerik a beosztottjaik által elért eredményeket. meg vagyok győződve róla például, hogy a nemrégiben megalakult országos műszaki fejlesztési bizottság örömmel fogad minden kezdeményezést és gondoskodik az új eredményeknek a termelésbe való bevezetéséről. ilyen módon fontos lépést tehetünk előre az elmélet és a gyakorlat kapcsolatának szervezettebb kiépítésében. /folyt.köv./

12.10/n

-19-

bb 31. angol szakszervezeti vezetők a muosz-ban

k hi/gk szb

1963. április 8.

a művészeti szakszervezetek szövetségének meghívására hazánkban tartózkodó angol szakszervezeti vezetők - George Elvin, az angol filmes és televíziós szakszervezet főtitkára és Ted Anstey, az angol zeneművész szakszervezet főtitkár-helyettese - hétfőn a muosz székházában baráti találkozón vettek részt a magyar újságírókkal, s válaszoltak kérdéseikre. /mti/

..

bb 34. az utolsó két gőzhajó elhagyta a balatont

vid te szb ki

1963. április 8.

a siófok-csatornán a zsilipeket március utolsó napjaiban nyitották meg, hogy levezessék a dunára a balaton vízfeleslegét. a csatornán elsőnek két régi gőzhajó, az ifjú gárda és az uttörő uszott le a dunára. ez volt a balaton két utolsó gőzhajója, tekintve, hogy a többi régebbi gőzöst a kelént, a helkát és a jókait motorossá alakították, a siófoki öbölben számos vízijár-mű áll utrakészen. a két gőzös után a balatonfüredi hajógyárban készült három uszályt indítják utba. a siófoki kikötőben áll a mahart új hajója, a tatabánya is, amelyet nagyobb vontával indítanak majd el a csatornán. /mti/

..

bb 35. automatikus csillétozábbító berendezés kezdte meg működését komlón

vid te szb ki

1963. április 8.

naponta ezerszáz csillétozábbító automata berendezés kezdte meg működését hétfőn a komlói béta-aknán. a 650 méter mélységből felérkező csillétozábbító elektromos távirányítással tolják ki a szállítókasból és vezérlik a szénbuktatók felé vezető láncpályákra. Ürités után hasonló módon jutnak vissza a csillétozábbító kasokba.

az ötletes, távirányítású csillétozábbító berendezést a komlói szénbányászati tröszt tervező csoportja tervezte és a berendezés javarésze is a tröszt üzemében készült. az automatikus csillétozábbító mozgatóval 22 ember nehéz fizikai munkáját helyettesítik. a gépek munkáját üvegfa toronyból, gombnyomással és karok mozgatóval négyen irányítják. /mti/

..

le

13. 10/n

-20-

bb 32. időjárásjelentés

tm vm

1963. április 8.

a meteorológiai intézet jelenté április 8-án, hétfőn 13 órakor:

naposabb idő

közép-európában és nyugat-európa egy részén az évszaknak megfelelő időjárás található. ezzel szemben európa más területein, elsősorban az ural hegység és a volga folyó vidékén továbbra is kemény fagyok uralkodnak. a kárpád medence felett az éjszaka folyamán befejeződött a melegedés és lassu lehülési folyamat kezdődött. hazánkban vasárnap az ország északkeleti és délnyugati fele között igen nagy időjárási ellentét állt fenn, a dunántul egy részén a nap folyamán borult esős, hűvös, északkeleten napsütéses, száraz, enyhe, de szeles idő volt. hétfőn reggel 7 óráig az eső budapest-kiskunfélegyháza-makó vonaláig haladt előre. ettől a vonaltól délnyugatra mindenütt esett 2-10 milliméter közötti mennyiségű eső. de néhány helyen elérte a 11-12 millimétert is, keszthelyen 18 órakor zivatar keletkezett. a hőmérséklet az ország délnyugati harmadában 8-13, máshol 14-17 fokig emelkedett. hétfő hajnalban a délnyugati, valamint az északkeleti határmezsgyékben 0, plusz 3, máshol plusz 4-7 fokig hűlt le a levegő. budapestben vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 10.4 fok volt, 0.3 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. hétfőn 12 órakor budapestben a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, nem változik.

várható időjárás kedd estig: mérsékelt szél, az ország déli felében is kevesebb lesz a felhő és megszűnik az eső. az éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északon 0, plusz 3 fok között, néhány helyen talajmenti fagy, délen plusz 3-6. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 12-16 fok között. a duna vízállása hétfő reggel 416 centiméter. /mti/

..

le

13. 15/n

-21-

bb 36. megkezdtek a termelést a korszerűsített sárospataki cserépkályahagyárban

1963. április 8.

vid te szb ki

a sárospataki cserépkályahagyár korszerűsítését, bővítését tavaly kezdték meg. az üzem területén egy üresen álló épületet átalakították és abban észak-magyarország legszebb cserépkályahagyártó részlegét rendezték be. az épületben többek között 22 méter hosszú, 3 csöves olajtűzelésű kemencét szereltek fel, amelyben 24 órán óránként 1500-2000 csempét égethetnek ki. a különböző formázó, zománczó és más műhelyeket úgy rendezték be, hogy a termelést szalagszerűen végezhesék.

a korszerűsített gyárban megkezdtek a termelést. az egészséges műhelyekben az új berendezésekkel az idén 4000 cserépkályához elegendő csempét készítenek. /mti/

bb 37. Törzsgárda brigádok segítik az elmaradás pótlását a borsodi építőknél

1963. április 8.

vid te szb ki

a borsod megyei építőipari vállalat munkahelyein a rendkívül hideg tél miatt mintegy 35 millió forint értékű munkával maradtak el. ennek pótlására a dolgozók között széleskörű munkaverseny kezdődött, amit a műszaki vezetők is számos intézkedéssel segítettek. így például egy-egy sürgősebb részfeladat megoldására a vállalat nagy szakmai gyakorlatú rendelkező dolgozóiból törzsgárda brigádokat szerveznek, amelyek vállalkoznak a munkák határidő előtti elvégzésére. ilyen brigád dolgozik többek között ózd-bolykón és tarcal községben. miskolcon a győri kapui gyógy-pedagógiai, valamint a 16 tantermes általános iskolai építkezést kisz-brigádok vették át, vállalva a télen keletkezett elmaradás mielőbbi pótlását. a munkák meggyorsítására hétfőtől több helyen, mint például a kilián déli lakótelepen, a középblokkgyártó üzemben, miskolcon a szovjet-magyar barátság téren és a dessewffy utcában két- illetve három műszakos termelésre tértek át. a létszámlányon a műszakiak a munka jobb megszervezésével és gépesítéssel igyekeznek segíteni. a második negyedévben például hat új toronydarut és több kisgépet állítanak munkába. úgy számítják, hogy a munkaverseny és az intézkedések eredményeként a második negyedévben a tervezett 507 lakás helyett 553-at adhatnak át. /mti/

--

-22-

15.00/lm

bb 38. kiállítás nyílt a szövetkezeti ipari tanulók mester-munkáiból - pályaválasztási tanácsadás; a helyszínen jelentkezhetnek felvételre a fiatalok

t sz/tr szb vg

1963. április 8.

az általános- és középiskolát most befejező fiatalok és szülei számára igen hasznos kiállítás nyílt hétfőn az okisz népköztársaság uti bemutató termében. a kiállítást a budapesti kisközélet bizottság több budapesti kisipari szövetkezeti szakmai szövetséggel együttesen rendezte, hogy bemutassa az ipari tanulók munkáját és szakmájukat megszerettesse másokkal is. megismertetik a szövetkezeti ipari tanulók mester-munkáit, vizsgaremekeit amelyek közül legérdekesebbek a különböző gépek, műszerek modelljei. a működő kisgépek legtöbbször, mint például a miniatűr motoros targoncát, az optikai csiszológépet, a körfűrész, a lágyvasdaraboló automatát, a klimatester elnevezésű műszert készítők mutatják majd be a pályaválasztás előtt álló ifjabb társaiknak, hogy bevezessék őket szakmájuk rejtelmeibe és megismertessék, megszerettessek velük munkájukat.

a kiállítást erdős józsef, az okisz elnöke nyitotta meg és elmondta, hogy az ország ipari tanulóinak 15 százalékát a szövetkezetek képezik ki. a kisközletben most 15 000 ipari tanulót foglalkoztatnak, s az összesen újabb 6 100 fiatal vesznek fel. hívják a tanulókat a vasiparba esztergályosnak, géplakatosnak, fémciszológónak, bádogosnak, szerszámkészítőnek és műszerésznek, s az építőipar is nagyszámban vesz fel kőműveseket, ácsokat, tetőfedőket és vasszerkezeti lakatosokat. a lányoknak a textilruházati szakmákat tartották fenn. műszerésznek és órásnak, főleg érettségizetteket vesznek fel, s a cipőgyártás könnyebb munkafolyamatainak elvégzésére is alkalmasnak tartják a lányokat.

a kiállításnak különös jelentőséget ad az, hogy ott a helyszínen lehet jelentkezni ipari tanulóknak. az okisz vezetősége a munkaügyi minisztérium mellett működő országos pályaválasztási bizottsággal megállapodott abban, hogy ha az egyes szakmákban a szövetkezetekben betelik is a létszám, a jelentkezőket más intézményekhez, állami vállalatokhoz irányítják, hogy az április 29-ig tartó kiállításon minél több fiatal elhelyezését segítsék. /mti/

--

15.10/a

- 23 -

ma

bb.42. az állami bábszínház sikere nyugat-németországban

1/ha/ha

1963. április 8.

az állami bábszínház a múlt évben, varsói nemzetközi bábfesztiválon aratott nagy sikere után meghívást kapott a braunschweigi nemzetközi bábjáték-bemutatóra. az együttes a napokban érkezett haza nyugat-németországból, s szilágyi dezső igazgató az alábbiakban számolt be utjukról az ottmunkatársának:

- örömmel mondhatom el, hogy a seregszemlén, amelyen rajtuk kívül nyugatnémet, valamint lengyel, bolgár, svájci, francia és amerikai együttesek vettek részt, mi arattuk a legnagyobb sikert. „aladdin és a csodalámpa” című produkciónkat mutattuk be, amely két éve szerepel hazai műsorunkon. braunschweig 500 személyes koncerttermét mindkét előadásunkon zsúfolásig megtöltötte a közönség, a jegyek elővételben keltek el. rendkívül melegen fogadták az előadásokat: szőnyi kató rendezése, bródy vera báb-, koós iván diszlettervel, szöllősi andrás muzsikája - s természetesen művészeink alakítása - olyan sikert aratott, amely minden várakozásunkat felülmulaszt, tucatszor szölitötték a függöny elé a szereplőket. a legnagyobb elismerés hangján foglalkozott bemutatónkkal a sajtó, két nyugatnémet televíziós társaság is felvette előadásaink részleteit, s filmeket a husvétli műsorban sugározták. braunschweig a nyugat-európai bábjáték központja, három évenként rendezett fesztiválja magas művészi rangot képvisel, ezért is vagyunk nagyon büszkék a sikerre. szerepléseink után számos ajánlatot kaptunk fellépésekre nyugat-németország több nagyvárosába, jelen volt kollégáink pedig lengyelországba és bulgáriába hívtak meg./mti/

--

bb.43. hétfőn dunaujvárosban járt próbauton a szárnyas vizitaxi

vid/te/a cz

1963. április 8.

hétfőn délelőtti első próbautján dunaujvárosba érkezett a mahart legkisebb szárnyashajója, a nyolc személyes vizitaxi. a kis szárnyashajó, a nagyobbakhoz hasonlóan, a szovjet ipar alkotása. a nyolc személyes vizitaxi még decemberben vonaton érkezett budapestre. hétfői próbautja jól sikerült, utazósebessége átlagosan hatvan kilométer volt./mti/

--

15.45/a

- 24 -

bb 44. a gyapjuipar szocialista brigádvezetőinek értekezlete

1 sz/tr/m/vg

1963. április 8.

hétfőn a hazai fésűsfonógyár művelődési otthonában kicsenéltek tapasztalataikat a gyapjuipar szocialista brigádvezetőinek képviselői.

a tanácskozáson, amelyen résztvett tóth anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára is, seres tibor iparigazgató elmondotta, hogy a 25.000 dolgozót foglalkoztató gyapjuiparban élénk és eredményes a brigádmozgalom. az iparágban folyó munkaversenynek köszönhető, hogy tavaly a tervezett 66 százalékos helyett a termelés növelésének 75 százaléka a termelékenység fokozásával érték el. ilyen arányt eredetileg csak az ötéves terv időszakának végére terveztek. ugyancsak a dolgozók egyéni és brigádversenye segített abban, hogy az év elején végrehajtott vállalati átszervezések nem okoztak a termelésben kiesést és az első negyedévi tervfeladatokat is sikeresen teljesítette az iparág.

a gyapjuiparban 1960-ban 243 brigád versenyzett a szocialista cím eléréseért, s számuk már 300 fölé emelkedett. közülük eddig 101-nek ítelték oda a megtisztelő címet. a brigádok működése hozzájárul a legfőbb termelési feladatok megoldásához, a gyártmányok választékának növeléséhez, jobbminőségű termékek előállításához. ezt egyébként tükrözte az a kiállítás is, amelyet a találkozón alkalmából a hazai fésűsfonó művelődési otthonában rendeztek.

a tanácskozáson vég lászló, könnyűipari miniszterhelyettes 6 szocialista brigádvezetőnek nyújtott át kiváló dolgozó kitüntetést. /mti/

bb 45. dr.m.soekarjo

tné/m/sr

1963. április 8.

a djakartai orvostudományi egyetem dékánja budapestre érkezett, ahol az egészségügyi minisztérium vendégeként több egészségügyi intézményt látogat meg. /mti/

15.50/a

- 25 -

kk

bb 41. megkezdtek a gellérthegy jubileumi park építését

t /tf/hné/m/ká

1963. április 8.

hétfőn délután a gellérthegy délkeleti lejtőjén megkezdtek a főváros jövőbeni legszebb parkjának, a gellérthegy jubileumi parknak az építését. az ünnepélyes megnyitón megjelent a budapesti pártbizottság, a fővárosi tanács, és a hazafias népfront számos képviselője, valamint a 11. kerület többszáz társadalmi munkása. galambos dózsa, a 11. kerületi tanács végrehajtó bizottsága elnökének bevezetője után sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott ünnepi beszédet. üdvözölte a megjelenteket, majd földbe helyezte a jubileumi park alapító levelét. ezután a rezeda utcai szakasznál munkához láttak a 11. kerület társadalmi munkásai: egyetemisták, középiskolások, fiatalok és a 11. kerületi munkásörtség egy százada. az ország legnagyobb parkja, a gellérthegy kellemes színtöltője, a kelenhegyi út, a citadella, a rezeda utca és a keleti parkos terület által határolt, mintegy 110.000 négyzetményi területen épül. a 22 millió forintos beruházásból a főváros dolgozói 4 millió forint értékű társadalmi munkát vállaltak. naponta 400 társadalmi munkás dolgozik mártól kezdve a park építésén a fővárosi kertészet szakembereinek irányításával.

a többszintű parkban hét téregységet képeznek ki. több ezer díszfát, cserjét, fenyőt és örökzöldet ültetnek, s a hatalmas zöldterületet mintegy 100.000 rózsatővel „illatosítják”. külön kertekben helyezik el a szebbnél-szebb rózsafajtákat, így a polyantha-, park- és a babarózsákat. a sziklakertbe többszáz ezer évelő és egynyári virág kerül. ezenkívül két játszótérrel létesítenek, a kisgyermek részére pedig külön játszótérrel. modern asztalok és tejjívók is szolgálják majd a pihenni vágyók kényelmét. a gellérthegy jubileumi park a főváros legszebb virágoskertje lesz, s a munkát 1965 tavaszára, felszabadulásunk 20. évfordulójára fejezik be. /mti/

16,00/m

- 26 -

mti

bb 46. kitérő utat építettek kápolnásnyék és agárd-dinnyés közötti utszakadásoknál, személykocsik már járhatnak a 7-es uton budapest-székesfehérvár között is

i hbj/gg/m/vg

1963. április 8.

a 7-es uton, mint ismeretes, kápolnásnyék és agárd-dinnyés között az ár átszakította az uttestet. a szakadások mellett kitérő utat építettek, s elkészültével vasárnaptól budapest-székesfehérvár között is ismét a 7-es uton járhatnak a járművek, egyelőre azonban csak a személykocsik. a kpm utügyi osztálya ugyanis az utügyi kutató intézettel teherbíró próbát végeztetett az utnak a velencei tó környéki szakaszán, s a mérések eredményeként megállapították, hogy a pálya még nem száradt ki teljesen és tartani lehet attól, hogy a nehéz teherautók súlya alatt a betontáblák összetöredeznek. az előzetes számítások szerint a teherautókat csak a husvéti ünnepek után engedik rá az utra, ha az újabb teherbírási mérések kedvezőek lesznek.

a szakadások helyén - ahol átereszek voltak - nagy erővel láttak hozzá a helyreállításához. nehezíti a munkát, hogy a régi betonáttereszeket csak légkalapáccsal bonthatják. robbantani nem lehet, mert esetleg a robbantás erejétől megsérülnének a közelben húzódó kábelek. a régi helyére szélesebb nyílású átereszek kerülnek. a kpm utügyi osztályának számítása szerint, ha az időjárás nem szól közbe, április végére befejeződnek a munkálatok. /mti/

bb 48. sok a vigyázatlan motorkerékpáros - súlyos közlekedési balesetek

i bc/gg/m-/sr

1963. április 8.

pesterzsébeten a nagy sándor utca és a mártírok utja kereszteződésénél balázs győző husz éves kártyos kb 87-46 rendszámú motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget az fl 50-59 rendszámú motorkerékpárnak, amelyet stiebi józsef 18 éves vasesztergályos vezetett. vigyázatlansága miatt a két jármű összeütközött. balázs győző súlyosan, stiebi józsef, valamint két motorkerékpár utasa: gecser eszter 18 éves ipari tanuló és petényi sándor 18 éves segédmunkás könnyebben megsérült. /folyt.köv./

16.07/a

- 27 -

mti

bb 48. /sok a ... 1. folyt./ m

a 3. kerületi szentendrei ut és benedek elek utca torkolatánál szabálytalanul előzött na 08-93 rendszámú oldalkocsis motorkerékpárjával stumm jános 58 éves vízvezeték-szerelő. a szabálytalan vezetés miatt összeütközött a yb 25-88 rendszámú tehergépkocsival majd a va 21-37 rendszámú nyerges vontatóval. a vigyázatlan motorkerékpáros súlyosan megsérült.

máté jános 38 éves géplakatos gyorsan hajtott kb 82-36 rendszámú motorkerékpárjával : a 4. kerületi sasadi uton felborult és súlyosan megsérült.

a 15. kerületi régi főtí uton a kf 09-43 rendszámú motorkerékpár - mert vezetője, szilágyi ottó esztergályos szabálytalanul előzött - összeütközött egy kerékpárral, amelyet turcsányi györgy 52 éves termelőszövetkezeti tag hajtott. a kerékpáros súlyos sérülést szenvedett.

a könyves kálmán körút és a vajda péter utca torkolatánál sárközi józsef 21 éves hegesztő a ke 26-52 rendszámú motorkerékpárral a járdaszegélynek ütközött, felborult és súlyosan megsérült.

a 20. kerületi határ ut és baross utca kereszteződésénél müller géza 51 éves lakatos kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget a ya 45-62 rendszámú tehergépkocsinak, s összeütközött vele. a balesetet okozó kerékpáros súlyosan megsérült.

az 1. kerületi döbrentei utca 2-4 számú ház előtt balogh károlyné 75 éves nyugdíjas lelépett a megállóból kiindult 1-es jelzésű autóbuszról és súlyosan megsérült./mti/

bb 51. gyermekhalált okozott a felrobbant kézigránát

vid/fm/tné/m/fm
k

1963. április 8.

szokoli sándor kilenc éves bázakerettyei kisfiú a második világháborúból visszamaradt kézigránátot talált a mezőn. otthon harapófogóval fészegette, mire az felrobbant, s a fiú belehalt súlyos sérüléseibe. /mti/

16.40/Lm

-28-

bb 47. Idei feladatokról tanácskoztak a híradástechnikai ipar szocialista brigádvezetői

1 kf/Lm vg

1963. április 8.

a vasas szakszervezet és a híradástechnikai ipari-igazgatóság hétfőn az egyesült izzóban rendezte meg az ipar-ág szocialista brigádvezetőinek 2. tanácskozását. az értekezleten csurgó béla a híradástechnikai iparigazgatóság főmérnöke mondott vitaindító beszámolót.

a tanácskozáson szóba kerültek az üzemek hibái, feladatai. az idén a híradástechnikai iparnak 18 százalékkal többet kell termelnie, s valamennyi üzemére egyaránt érvényes fontos tennivaló: a gyártmányok színvonalának növelése, választékának bővítése. ezért például a budapesti rádiótechnikai gyárban megoldják a hazai és a külföldi sürgető igényekre - a stúdió magnetofonok gyártását. az egyesült izzóban többek között az elektroncsövek megbízhatóságát javítják, élettartamát növelik. ez annál is inkább fontos, mert az eddigi gyakorlat szerint a televízió készülékek meghibásodásának 21 százalékát az elektroncsövek okozták. az elektroakusztikai gyárnak jelentős exportfeladatokat kell teljesíteni egyidőben a gyár bővítésével járó költőzködéssel, s még új termékként elő kell állítani a lakás-hangosító - stereofonikus - berendezést is. az orion gyár dolgozóit külön megdicsérte tavalyi jó munkájáért a brigádvezetők tanácskozása. az idén az 50 éves fennállását ünneplő üzemnek többek között a nemzetközi szinten álló at 650-es televízió készülékből tízezret kell exportra gyártania. a beszámoló sort kerített valamennyi gyár feladataira, s ebből kitűnt, hogy sok a tennivaló, akad elmaradás is, amelyet az idén kell pótolni.

a tanácskozás éppen arra igyekezett megoldást találni, hogyan segítheti a versenyt, a szocialista brigádmozgalom a nagyobb feladatok végrehajtását. a felszólalók beszámoltak brigádjaik életéről, mindennapos tevékenységükről, problémáikról, kendőzetlenül feltárva saját hibáikat. felmerült a tanácskozáson, anyagi ösztönzés kérdése is, amely a felszólalók szerint nem mindig éri el a megfelelő eredményt. több üzemben például akkor adnak prémiumot, ha egy-egy új gyártmányt átvesznek a kutatóintézettől, pedig helyesebb lenne, ha a jutalom a sorozatgyártás mielőbbi bevezetésére ösztönözne. probléma, hogy a brigádok munkáját az üzemek gazdasági vezetői még mindig nem eléggé segítik. a tanácskozáson figyelemreméltó javaslat is felmerült. ismeretes a híradástechnikai ipar szakember hiánya. a tanácskozás szerint a szocialista brigádok is segíthetnének ezen, ha egy-egy szakmunkás helyett jól betanított munkást vennének maguk közé.

a jólsikerült tanácskozáson több szocialista brigád kapott dicséret oklevelet egy évi munkájáért, majd a szocialista brigádok megismerkedtek az egyesült izzó különböző üzemeivel, gyáregységeivel./mti/

16.45/Lm

-29-

bb 49. vetik a kukoricát - zöldell a február elején vetett borsó - szolnok megyében 20, békés megyében 10 termelészövetkezet befejezte a koratavasziak vetését

vid ö kz-lm ká

1963. április 8.

e hét első napján már szerte az országban teljes üzem volt mind az állami, mind pedig a szövetkezeti gazdaságokban. a kukorica kivételével már az elmúlt hét utolsó napjaiban is az összes tavasziakat vetették, hétfőn pedig, békés megyéből, megérkezett az első jelentős legfontosabb takarmánynövényünk, a kukorica vetésének megkezdéséről is. a hunyai hunyadi termelőszövetkezet határában egész nap 5 nagyteljesítményű gépi vontatású vetőgép szórta a földbe a magját, s mindjárt az első napon kereken 100 holdra fejezték be a vetését, pirkadattól sötétedésig dolgoznak a megye többi közös gazdaságában is. a gépek mellett a lófogatok ezreit „vették be”, az összetorlódott munkák gyors befejezésére. 1 000 traktor éjszaka sem hagyja abba a munkát. a szövetkezeti gazdák és a gépállomási dolgozók összefogásának eredményeként az utóbbi héten 45 000 holdra emelkedett, tehát gyakorlatilag megháromszorozódott békés megye határában a friss vetések területe. a mezőhegyesi állami gazdaságban, ahol 101 traktor dolgozik éjjel-nappal, hat nap alatt 2 500 holdra tették földbe a tavasziak magját, 7 000 holdnyi őszi mélyszántást pedig előkészítettek a vetésre. a termelészövetkezetek közül 10 már a hét elejére letette az összes koratavaszi vetések gondját.

a kedvező időt kihasználva néhány nap alatt megkétszereződött a szántással-vetéssel foglalkoztatott traktorok száma a hajduságban is. jelenleg már 1 200 gépállomási és termelészövetkezeti traktor vesz részt ezekben a munkákban, s közülük 400 kettős műszakban dolgozik. együttesen több mint 15 000 hold vetésre előkészített őszi mélyszántás, s csaknem 10 000 hold friss szántás dícséri a szorgalmukat. a binarkeresztesi járásban a tavaszi vetésre kijelölt területek több mint egyharmadát szántották föl, illetve készítették elő. külön gondot jelent a megyében, hogy az erős téli fagyok miatt körülbelül 10 000 hold őszi árpát ki kell szántani. ezt a kiesést tavaszi árpával, siló-kukoricával, borsóval és egyéb takarmánynövényekkel pótolják. a megyei tanács gondoskodott róla, hogy a fagykárt szenvedett közös gazdaságok időben elegendő vetőmaghoz jussanak. a tervezett 20 vagon helyett együttesen 55 vagonnyi tavaszi árpa vetőmagot kápnak a központi készletekből.

csongrádban a vasárnapi Langyos tavaszi eső kedvezően hatott: a makói járásban - maroslele határában - zöldell a február elején vetett borsó. a szakemberek véleménye szerint a csapadék előnyös a kalászosokra is.

/folyt.köv./
16.50/Lm

- 39 -

bb 49. /vetik a gabonát...1.folyt./-Lm

a hosszú, kemény tél után most már véglegesen birtokába vette a tavasz szolnok megye nagykiterjedésű határát is. hétfőn már mintegy 25.000-30 000 szövetkezeti gazdát talált szorgos munkában a napsütés. dolgoznak az összes gépek, s mellettük még 5 000-6 000 lófogatot is igénybe vettek. a megye husz közös gazdasága elismerést érdemlő példáját adta a jól szervezett, eredményes munkának: ezekben a gazdaságokban máris behozták az időjárás-okozta többhetes késést, s a kukorica kivételével az összes tavasziakat elvetették. az elsők között végeztek ezzel a munkával a mezőhegyesi táncsics, a vezsenyi tiszamenti, az ujszászi szabadság, valamint a zagyvarékaszi béke termelészövetkezet tagjai.

a tavaszi hagyományos menetrend most felborult, minden egyszerre vált esedékessé. ezeknek a napoknak a feladata a szántás és a talajelőkészítés, de ugyanakkor, mint egy szolnok megyei jelentés beszámolója róla már a szabadföldi palántázás is megkezdődött. ujszász és jászberény határában szorgos kezek ültetik ki például a dinnye palántáját. somogy megyében 250 gép permetezi a kukoricatermesztésre kijelölt táblákra a gyomirtó vegyszereket. az ország több vidékén - például hajdu-bihar megyében is - megkezdték a napraforgó vetését. sokhelyütt hozzáfogtak a burgonya ültetéséhez, s szerte az országban telepítik a szőlőt, és a gyümölcsöset. /mtl/

--

bb 50. idegenforgalmi állandó bizottság alakult gyulán

vid/te/m/ki

1963. április 8.

tavaly nyáron négyszázezeren keresték fel a körös-közi várost, gyulát, ahová az idén félmillió látogatót várnak. idegenforgalmi hivatal hiányában a turisták elhelyezése nagy gondot okozott a város vezetőknek. ezért az idén társadalmi aktivisták és a lakosság bevonásával idegenforgalmi állandó bizottságot alakítottak. a bizottság hétfőn tartotta meg első ülését, amelyen többek között elhatározták, hogy a város minden lakója nyomtatott füzetet kap. ebben megtalálhatók a legfontosabb tudnivalók a város nevezetességeiről. így csaknem mindenki „amatőr-idegenvezető”, lesz gyulán. határozatot hoztak arról is, hogy az idén először, gyulán is megszervezik a fizetővendég szolgálatot. a számítások szerint így naponta 500 nyaralót helyezhetnek el magánházakban. /mtl/

17.00/Lm

--
-31-

PKK

bb 52. budai Lajos festőművész kiállítása kapuvárott

vid/fm/tné/m/fm

1963. április 8.

a kapuvári muzeumban gyűjteményes kiállítás nyílt budai Lajos festőművész alkotásaiból. a kapuvári születésű festőművésznek - aki jelenleg a szegedi pedagógiai főiskola rajztanára - harminc olajfestménye és akvarellje látható a tárlaton. /mti/

...-

bb 53. a MÁV közleménye

k/hbj/m/vg

1963. április 8.

a MÁV vezérigazgatósága közli, hogy április 16-tól június 1-ig pályáépítő munkálatok miatt munkanapokon a szombathely-nagykanizsai vonalon szombathely-sorkifalud állomások között a hivatalos menetrendkönyvben meghirdetett 1422-, 1425. számú személyszállító vonatok forgalmát átszállással, autóbuszjáratokkal bonyolítja le.

bővebb felvilágosítást az állomások adnak. /mti/

...-

bb.39. orvosi és ipari centrifugák kiállítása

i/kf/kf/a cz

1963. április 8.

az orvosi műszer és fogászati cikk kereskedelmi vállalat Bajcsy Zsilinszky uti bemutatótermében kiállítást rendezett a Zuglói gépgyár centrifugáiból. a kiállításon bemutatják a magyar centrifugagyártás bő választékát, azokat a modern berendezéseket, amelyek a hasonló külföldiekkel is versenyképesek.

az orvosi és az ipari laboratóriumokban használható centrifugák kiállítása hétfőn nyílt meg, s április 12-ig tekinthető meg. /mti/

..-

bb.40. a pest megyei idegenforgalmi hivatal

gk/a cz

1963. április 8.

már húsvétkor megnyitja a 120 személyt befogadó horányi turisztaszállóját. két-három - négy ágyas, folyóvízes szobák, kitűnő étterem várja az üdülni, pihenni vágyó vendégeket. /mti/

17.15/a

- 32 -

bb 55. hétfőn újabb harminckilenc szövetkezeti lakást adtak át Békéscsabán

vid/te/m/ki

1963. április 8.

Békéscsabán az elmúlt év közepén kezdték meg szövetkezeti lakótelep építését. az első 39 lakásos épület a múlt év novemberében készült el, április első napjaiban pedig, a téli nehézségek ellenére, befejezték a második középblokkos, korszerű lakóház építést is. így hétfőn újabb 39 lakástulajdonos kapta meg új otthona kulcsát. /mti/

...-

bb 56. újabb 55 mozdonyt és 50 motorvonatot rendelt a Ganz-MÁVAG-tól a Szovjet Masinóimport

i sl/tr/m/vg

1963. április 8.

a Ganz-MÁVAG és a Szovjet Masinóimport külkereskedelmi vállalat megbízottai a napokban szerződést írtak alá, amelynek alapján a Szovjet vállalat újabb 55 mozdonyt és 50 motoros vonatot vásárol Magyarországtól. a mozdonyoknak egy részét, számszerűen huszat már a legújabb típusú önfeltöltős, 800 lóerős motorokkal, husz négyrészes vonatot ugyancsak a hasonló elven működő két-két 730 lóerős motorral szerelik fel. a megállapodás értelmében a Ganz-MÁVAG kétmillió rubel értékű alkatrészt is szállít a Szovjetunió-nak. /mti/

...-

bb 57. művész-szakszervezeti küldöttek utaztak a Szovjetunióba

i ha/tm/m/ha

1963. április 8.

a Szovjetunió kulturális dolgozói szakszervezetének meghívására a művészeti szakszervezetek szövetsége képviselőjében Both Béla érdemes művész, a Madách Színház igazgatója és Vass Imre, a szövetség főtitkára tiznapos látogatásra a Szovjetunióba utazott. /mti/

...-

17,30/m

- 33 -

Handwritten signature

bb 33. /megkezdődött az akadémia ... 1. folyt./ m

a megnyitó után erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára terjesztette elő az elnökség beszámolóját az elmúlt év munkájáról és a legközelebbi jövő feladatairól.

a magyar tudományos akadémiát törvényben meghatározott hivatása és alapszabályai is arra kötelezik - mondotta -, hogy a tudomány művelésével és a tudományos munka szervezésével mozdítsa elő országunk és népünk társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődését, a szocializmus megvalósulását, az akadémiát tevékenységében a második ötéves népgazdasági terv utmutatásai vezették, amely a szocializmus építésének közelebbi feladatait jelölte meg, tudományos szempontból kimagasló jelentőségű esemény volt az elmúlt évben azoknak a fontos dokumentumoknak a megjelenése, amelyekben a társadalomnak a tudománnyal szemben támasztott igényeinek, ilyen az országos távlati tudományos kutatási terv jóváhagyása, a távlati népgazdasági terv főbb céljainak kialakítása és közzé tétele a 8. kongresszus irányelveiben és határozataiban a tudományok iránt megfogalmazott társadalmi igények, végül több fontos, a nemzetközi tudományos együttműködésre vonatkozó kgst-határozat.

ezután részletezte az akadémia és más országos szervek, az országos műszaki fejlesztési bizottság, a tudományos és felsőoktatási tanács együttműködését és az itt szerzett tapasztalatokat és beszámolt az akadémia részvételéről a kongresszusi irányelvek megvitatásában, a távlati népgazdasági terv kidolgozásában, az oktatási reform végrehajtásában. megemlékezett a tudomány és a gyakorlat közvetlen kapcsolatainak fejlesztésére irányuló törekvésekről és eredményekről. elmondta, hogy az akadémiai intézményekben a múlt évben is számos találmány született, amelyeknek egyikét-másikat máris alkalmazzák a gyakorlatban. huszonhat szociális bejelentés jelzi a gyakorlati megvalósítást kereső tudományos munkát, a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának legjelentősebb formája azonban egyes kutatási eredmények közvetlen átadása a gyakorlat számára. ilyen például kémiai eljárások kidolgozása a műanyagipar és a szerves nehézipar részére, számos új gyógyszer előállítás, számítási módszerek kidolgozása az igazgatás, a gazdasági irányítás és a gyártási folyamatok tökéletesítésére, fontos új műszerek konstruálása, új növényfajták előállítás, agrotechnikai eljárások, üzemszervezési megoldások kidolgozása, stb. /folyt.köv./

17.45/a

- 34 -

bb 33. /megkezdődött az akadémia ... 2. folyt./ m

a beszámoló középpontjában a tudományos munka színvonalának emelését, a kutatások feltételeinek javítását és eredményességének fokozását célzó tevékenység állott. az akadémia elnöksége megvizsgálta, milyen lehetőségek nyílnak az intézetek kutató munkájának fejlesztésére, foglalkozott a kutatás tervezésének megjavításával, az eredmények elbírálásával, a munkaszervezés ellenőrzés és ösztönzés kérdéseivel. a tudományos utánpótlás meggyorsítása és hatékonyabbá tétele is állandóan foglalkoztatta az akadémia vezető szerveit. ezt a célt szolgálta a személyi minősítés, amelynek megvalósítása alapot ad a tudományos utánpótlás képzésének tervszerűbbé tételére. a minősítések alapján fejlesztési tervet állítottak össze, amely képet ad arról, hogy a jelenlegi kutatók közül hányan alkalmasak magasabb munkakörök betöltésére és hogyan lehet a jövőben a tudományos utánpótlást biztosítani.

megkezdtek az akadémiai intézethálózat távlati fejlesztésének tervezését is. az elfogadott javaslataiban 15 intézet nagyobb mérvű fejlesztését és 10 új intézet létrehozását irányozzák elő. további 9 intézet felállítását előtt egyeztetik az elgondolásokat az érdekelt minisztériumokkal.

a tanszéki kutatás az oktatási reform értelmében szerves része lesz az egyetemnek, főiskolának. ezzel az irányzattal párhuzamos az akadémianak az a törekvése, hogy a tanszékek támogatását fokozatosan koncentrálják és valósággal kisebb intézeteket hozzanak létre a tanszékek körül. ezt mutatja, hogy a tavalyi 220-ról idén január elsejére az akadémiai támogatásban részesülő tanszékek száma 153-ra csökkent. az erre fordított 41 millió forintos költségvetés és 27 millió forintos beruházási keret zömében nagyobb tanszéki kutató csoportokra, illetőleg akadémiai tagok által vezetett tanszékekre esik.

a továbbiakban ismertette az akadémia által kiküldött koordináló bizottságok munkáját. ezek az országos távlati kutatási terv 32 fő feladatának országos koordinálását készítették elő. beszámolt a nemzetközi kapcsolatok és együttműködés fejlődéséről. a szocialista országok tudományos akadémiai között kezd már kialakulni az együttműködés magasabb szintű formája, a legfontosabb tudományos feladatok tervszerű közös kutatása. de gyarapodtak a tudományos kapcsolatok a tőkés országok irányában is: magyar kutatók rendszeresen részt vesznek külföldi konferenciákon, és a hazánkban rendezett nemzetközi konferenciákon a szocialista országok képviselőin kívül állandóan megjelennek nyugati szakemberek is. /folyt.köv./

17.55/a

- 35 -

bb 33. /megkezdődött az akadémia ... 3. folyt./ m

a beszámoló rámutatott néhány olyan tudományos eredményre, amelyet akadémikusaink és akadémiai intézeteink az elmúlt évben értek el. a műszaki és természettudományok terén a fémérjekutatásban, a magfizika több ágazatában, a polimerizációs folyamatokra vonatkozó kémiai alap kutatásokban, a fémek képlékeny alakításával kapcsolatos műszaki alap kutatásokban születtek jelentős eredmények. ide sorolható számos fontos műszer megkonstruálása is. a társadalomtudományok művelői többek között a szocialista jog- és alkotmányfejlődés kérdéseit és egyes jogelméleti problémákat munkálták ki, feldolgozták szocialista irodalmunk korábbi történetét, eredménnyel foglalkoztak a népgazdasági tervezés tudományos alapjaira vonatkozó kutatásokkal, a matematikai módszerek társadalomtudományi alkalmazásával, bérézési és árkérdésekre, az ipari vezetés fejlesztésére vonatkozó kutatásokkal, a mezőgazdasági önköltség és a termelés területi elhelyezésének kérdésével.

megemlékezett olyan fontos tudományos alapmunkálatok befejezéséről, mint a magyar nyelv értelmező szótára, a mai magyar nyelvrendszer című munka a magyar történet rövid összefoglalása, az új magyar lexikon.

ugyanakkor fontos új kezdeményezések történtek, amelyek egy-egy tudományág fejlődését alapozzák meg, például a szociológia, a kibernetika és az általános szervezéstudomány vonatkozásában.

foglalkozott a beszámoló az akadémia társadalmi szerepével is. megállapította, hogy a tudományos közéletben, szakmai körökben, a gazdasági irányító szerveknél és az igazgatás körében jól ismerik az akadémia tevékenységét és egyre növekvő mértékben kéri közreműködését fontos kérdések megtárgyalásában. a szélesebb közvélemény korántsem ismeri annyira az akadémia tevékenységét, annak ellenére, hogy a kiállításokon való részvétel, a sajtó és rádió tájékoztatásai bizonyos képet nyújtanak a legfőbb magyar tudományos intézmény működéséről. a tájékoztatásból, azonban éppen a kutató munka, a tudományos alkotó tevékenység és eredményei maradnak ki. ebből azt a következtetést vonja le az akadémia elnöksége, hogy sokoldalúan kell fejleszteni az akadémia és intézetei tudományos munkájának, eredményeinek ismertetését, nemcsak a már több éve tervbe vett népszerű tudományos kiadványsorozatot kell megvalósítani ehhez, hanem ki kell aknázni a televízió nyújtotta lehetőségeket, egyes akadémiai folyóiratokat szélesebb körök számára hozzáférhetővé kell tenni. rámutatott, hogy az akadémia társadalmi szerepének egyik fokmérője az is, milyen tevékenyen vesz részt általános társadalmi-gazdasági problémák megoldásában. /folyt.köv./

18.04/a

- 36 -

bb 33. /megkezdődött az akadémia ... 4. folyt./ m

befejezésül a következő időszak feladataival foglalkozott. az elnökség a következő év legfőbb teendőjének az akadémiai intézetek további erősítését, fejlesztését tekinti, hogy minél több intézet legyen az illető tudományterület országosan elismert tudományos központja. ebben a vonatkozásban különösen fontos az intézetek vezető gárdájának erősítése, a tudományos utánpótlás szélesítése és színvonalának emelése. a másik legfontosabb feladat a kutatások országos koordinálása - azokban a kutatásokban, amelyekért az akadémia felelős. az akadémia egész szervező, gazdálkodási és szolgáltatási tevékenységét e célok szolgálatába kell állítani. a leghatározottabban törekedni kell mindenütt, ahol ez a veszély felmerül a tudományos munkát veszélyeztető bürokrácia leküzdésére, végül hangsúlyozta, hogy a kollektív vezetés érvényben tartása mellett növelni kell a választott tisztségviselők és hivatalvezetők egyéni felelősségét is.

a beszámoló után fock Jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szólalt fel. bevezetőben átadta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a forradalmi munkás-paraszt kormányának üdvözlését, majd így folytatta:

- az elnökség beszámolója jogosan szólt azokról a sikerekről, amelyeket a tudomány különböző ágaiban a múlt év során értek. ezek tanúsítják, hogy tudósaink élve a munkához szükséges kedvező feltételekkel, odaadón dolgoztak és jelentős tudományos eredményeket értek el. az elmúlt évben kitűzött fő feladatokat sikeresen megoldották. teljesen jogos az elnökségnek az a megállapítása, hogy tudományos életünk dolgozói az idén még a tavalyinál is nagyobb feladatokra, még eredményesebb munkára képesek.

ezután a 8. pártkongresszusnak a tudomány fejlődésével kapcsolatos megállapításaival foglalkozott, majd a kgst-országok tudományos együttműködéséről szólt. megállapította, hogy még távolról sem használjuk ki a szocialista országok nemzetközi együttműködésében rejlő lehetőségeket. ezután a technika fejlődésével kapcsolatos tudományos feladatokra mutatott rá. /folyt.köv./

18.10/a

- 37 -

bb 33. /megkezdődött az akadémia ... 5. folyt./ m

- a nagyipari termelés és a tudomány a történelem folyamán mindig szoros kapcsolatban állt egymással. ez a kölcsönhatás szocialista viszonyok között meg inkább kell hogy érvényesüljön. a műszaki és természettudományok továbbfejlesztésével együtt nagy szükség van arra is, hogy jelentős lépésekkel haladjunk előre a társadalomtudományok művelésében.

befejezésül a tudósképzéssel foglalkozott.

- azt kérjük az idősebb, a tapasztaltabb tudósoktól, hogy ne sajnálják a fáradságot a fiatal nemzedék neveléséért. tekintsek ezt megtisztelő feladatnak, s neveljenek a magyar nép, a magyar tudomány számára minél több kiváló tudóst. olyanokat, akik hiven szolgálják a népet, a szocializmus ügyét, akik töretlenül folytatni tudják a magyar tudósok által elért sikereket és megőrzik a kivívott elismerést a magyar tudomány, a magyar nép számára.

fock jenő beszéde után az akadémiai aranyérem és jutalmak kiosztása következett. az aranyérmet - a legmagasabb akadémiai kitüntetést - a magyar tudományos akadémia elnöksége hevesi gyula akadémikusnak, az akadémia alelnökének adományozta, tudományos munkásságában elért eredményeinek, az elnökségben kifejtett közreműködésének, valamint az akadémiai intézmények fejlesztésében és a nemzetközi kapcsolatok ápolásában szerzett kiemelkedő érdemeinek elismeréséül.

rusznyák istván elnök kiosztotta az 1963. évi akadémiai jutalmakat. az akadémiai jutalom első fokozatát 5, a második fokozatát 10, harmadik fokozatát 20 kutató, illetve kutatócsoport kapta. a jutalmazottak nevében dr. balogh károly egyetemi tanár mondott köszönetet.

a délutáni együttes ülésen megkezdődött a nagygyűlés tudományos előadásorozata. két, széles tudományterületet átfogó előadás hangzott el. mátrai lászló akadémikus a társadalomtudományi alkotó munka új feladatait ismertette, geleji sándor akadémikus pedig a műszaki alaputatások problémáit fejtette ki. az utóbbi előadást erdey-gruz tiber, jánossy lajos és hevesi gyula akadémikusok korreferátuma egészítette ki. kedden osztályvezetőségi beszámolókkal és tudományos előadásokkal folytatódik a nagygyűlés. /mti/

18.20/a

- 38 -

bb 58. jugoszláv szakszervezeti küldöttség budapesti látogatása

k hi/tr-lm sr

1963. április 8.

a jugoszláv szakszervezeti küldöttség, amely szvetozár vukmanovicnak, a jugoszláv szakszervezeti szövetség központi tanácsa elnökének vezetésével a szovjetunióban járt, a szot elnökségének meghívására egy napot budapesten töltött. a jugoszláv vendégek megismerkedtek fővárosunk nevezetességeivel és látogatást tettek a szaktanácsban, ahol somogyi miklós, a szot elnöke, brutyó jános, a szot főtitkára, beckl sándor, a szot titkára és kádas istván, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője fogadták a küldöttséget. a baráti légkörben lezajlott találkozón brutyó jános és szvetozár vukmanovic a két ország szakszervezeteinek munkájáról, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom néhány időszerű kérdéséről adott tájékoztatót. a küldöttség szombaton a késő éjszakai órában elutazott hazánkba. búcsúztatásukra a keleti pályaudvaron megjelent brutyó jános, a szot főtitkára, beckl sándor, a szot titkára, és több magyar szakszervezeti vezető. jelen volt a pályaudvaron zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője és mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb 59. m.a. popov búcsulátogatása rónai sándornál

k ms/gk-lm sr

1963. április 8.

rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke hétfőn a barátság házában fogadta a hazánkba távozó m.a. popovot, a szovjet nagykövetség tanácsosát. ebből az alkalomból a magyar-szovjet barátság ápolásában szerzett érdemei elismeréséül átnyújtotta az mszbt aranykoszorus jelvényét. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt találkozón jelen volt kristóf istván, az mszbt főtitkára is. /mti/

18.25/a

- 39 -

bb 60. dobi istván fogadta a nepáli királyság magyarországi nagykövetét

-lm cz

1963. április 8.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta jharendra narajan singha-t, a nepáli királyság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

bb 61. megnyílt somogyi istván fiatal festőművész kiállítása

t lv/tm-lm sr

1963. április 8.

a belügyminisztérium központi klubjában hétfőn megnyílt somogyi istván fiatal festőművész kiállítása. venczel jános, a kommunista ifjusági szövetség veszprém megyei bizottságának titkára megnyitó szavaiban elmondotta:

- a 32 éves festőművész mástól évtizede a dorogi szénmedence munkásai között kezdte életét. először egy veszprémi képzőművész szakkör tagjaként keltette fel a figyelmet. tanítómesterei gyakran megálltak állványai mellett, s figyelték pillanatok alatt rögtönzött vázlatait és színeinek megkapó harmóniáját.

- a fiatal festő utkeresés közben öt évvel ezelőtt jutott el az új életet formáló faluba, s ideje nagy részét a termelőszövetkezetekben tölti. alkotásai csaknem kivétel nélkül falun, a tsz-ekben berendezett kis műtermekben születtek. bátran nyúlt a nehezebb témákhoz is, egy 13 alakos kompozíciója például a közös ügy előbbre-jutásáért vitázó parasztok csoportját örökíti meg. a most bemutatott 34 festménye művészi élelátásáról, kifejező erejéről és szinkulturájáról tesz tanubizonyoságot./mti/

bb 62. a szenegál köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

k kum hmé-lm sr

1963. április 8.

Leopold sédar senghor, a szenegál köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a szenegál köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mti/

18.30/a

- 40 -

bb 54. rónai sándor fogadta i.t. zamercev vezérőrnagyot

1 bc/tr/m/ha

1963. április 8.

rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, hétfőn délután a barátság házában fogadta i.t. zamercev vezérőrnagyot, budapest első szovjet város-parancsnokát. a baráti beszélgetésen résztvett kristóf istván, az mszbt főtitkára is.

egri gyula, a magyar testnevelési és sport tanács elnöke hétfőn ugyancsak fogadta i.t. zamercev vezérőrnagyot. /mti/

bb 63. elhunyt dr. zoltán józsef, a szabó ervin könyvtár osztályvezetője

tm-lm sr

1963. április 8.

dr. zoltán józsef, a fővárosi szabó ervin könyvtár budapest gyűjteményének osztályvezetője a magyar tudományos könyvtárügy és a budapesti várostörténeti írás elmélyült kutatója 59 éves korában elhunyt. a szabó ervin könyvtár saját halottjának tekinti, s temetése április 11-én délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben a főváros által adományozott sírhelyen./mti/

19.18/a

- 41 -

bb 64. időjárásjelentés

gglm- cz

1963. április 8.

a meteorológiai intézet jelenti április 8-án, hétfőn
19 órakor:

naposabb idő

várható időjárás kedd estig: keves felhő csapadék
nélkül. mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 12-16
fok között./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/cz

1963. április 8.

erdei ferencnek, az akadémia főttségének a nagygyűlésen el-
mondott beszédéről közölt szövegen a következő változtatásokat
kérjük keresztülvinni, annak megjegyzésével, hogy különösen a
törölt számadatok kihagyásához erdei elvtárs feltétlenül ra-
gaszkodik.

a bb 33.-as kiadásban a 34. oldal második bekezdésének első
öt sora „a szocializmus megvalósulását”, szavakig törölendő.
a bekezdés első mondata így kezdődik: „rámutatott arra, hogy
az akadémia tevékenységében a második öt éves stb.”

ugyanebben a bekezdésben az „előiról” számított hatodik sor
elején „igénye jelentkeznek”, helyett: „fokozottabb igényei
jelentkeznek”, irandó.

a következő bekezdés második szava, „részletezte”, helyett
„kitért”, irandó. ennek megfelelően a harmadik sorban „együtt-
működését”, helyett „együttműködésére”, „tapasztalatokat helyett
„tapasztalatokra”, a helyes szöveg.

ugyanebben a bekezdésben a negyedik sor elején az „és”, szó
elmarad, a „beszámolt”, szó nagybetűvel irandó.

a bekezdés közepén kimarad a „26 szabadalmi bejelentés
jelzi a gyakorlati megvalósítást kereső tudományos munkát”,
mondat kihagyandó. /folyt.köv./

19.32/a

- 42 -

kk 36./ megnyílt párizsban.../ 2.folyt.s

a kongó frázisok mögött, hogy „meg kell védeni ázsiát
a kommunista fenyegetéssel szemben”, világosan megmutatkozik
hogy a seato-t az ázsiai országok belügyeibe való durva
beavatkozásra és az ottani nemzeti felszabadító mozgalmak
elfojtására szeretnék felhasználni. másfelől párizsi politikai
körökben olyan vélemények is hallatszanak, hogy e tömb vezetőit
elsősorban az egyesült államokat, aggasztják a seato kebelében
az utóbbi időkben egyre erősebbé váló nézeteltérések és ezért
a párizsi ülészakon megpróbálják valahogy betapasztani a
tömbön támadt réseket./mti/

kk 37. nem lehet a békét a rettegés egyensúlyával fenntartani -
mondotta palmiro togliatti az olasz kp főttségére

t 6-20 sm/neu/s pi róma 1963. április 8./taszsz /

palmiro togliatti, az olasz kommunista párt főttségére
vasárnap catanzaróban mondott választási beszédet. kijelentette,
hogy az olasz kommunisták küzdenek minden ellen, akik azt állít-
ják, hogy a békét csak a rettegés egyensúlyával lehet
fenntartani.

- ez a politika ut a katasztrófához, amely megsemmisítheti
az egész emberiséget. mi új politikát akarunk a tömbökkel szembeni el-
nem kötelezettség politikáját akarjuk, s ehhez nem szabad megenged-
nünk, hogy atomfegyvert helyezzenek el országunk területén vagy
tengereinken - mondotta togliatti.

a továbbiakban rámutatott arra, hogy olaszország katonai
kiadásai megkétszereződnének, ha a kormány teljesítené a nato
ugynevezett multilaterális atomerőinek felállításával kapcsola-
tos kötelezettségeit. ez annak a régi politikának az útja
lenne, amely már csődbe vitte az egész országot./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk 28. számú hírünk / rövid hírek/ 1. bekezdésében
a név helyesen:

n.v. f a g g y e j e v .

19.25/a

- 33 -

kk. 38. az unr támadásra készül a dolgozók sztrájkjoga ellen

le lt/lt/gy/pi

párizs, 1963. április 8./mti/

a francia szénbányászok eredményes sztrájkja után de gaulle támogatóinak pártja, az unr törvényjavaslatot készült előterjeszteni a parlament április végén kezdődő ülészakára a szakszervezetek szerepének és a dolgozók sztrájkjogának korlátozására.

van de meensch unr-képviselő a nation című lapban kifejtette, hogy a szakszervezeteket korszerűsíteni kell, mert mai formájukban „nem felelnek meg a gazdasági szükségleteknek... a degaulleista párt munkások és a szakma akciója, néven mozgalmat indított, amelynek az a célja, hogy közös szakmai szervezetbe tömörítsék a munkásokat és a munkáltatókat. a parlamenti többséggel rendelkező kormány párt egyben törvényjavaslatot készített elő egy állami szerv létrehozásáról, amely sztrájk esetén a döntőbíró szerepét tölti be a munkások és az üzemek tulajdonosai között.

a sztrájk ellen készülő támadás nagy felháborodást váltott ki a francia dolgozók között.

..

kk. 39. multi-nato láz londonban - új elnevezés, régi tervek

kt fv/fr/gy/leh

London, 1963. április 8./mti/

köves tiber, az mti tudósítója írja:

az angol fővárosban hétfőn új csúcspontra emelkedett a „multi-nato”, diplomácia lázgömbje. keddre várják lemmitzer tábornokot, a nato európai haderőinek főparancsnokát, szerdán mcnamara amerikai hadügyminiszter villámlátogatása esedékes, aki a daily express rendszerint igen jól értesült katonai szemleírója szerint „azért repül londonba, hogy elnököljön a brit nukleáris függetlenség felszámolásánál...”

a szemleíró emlékeztet rá, hogy annak idején mcnamara erőltette angliára, majd váratlanul lefújta az amerikai skybolt-rakétákat. a cikkíró ugyancsak mcnamara számlájára írja a „végzetes nassau-i paktumot”, amely súlyos politikai feltételekhez kötötte a polaris-ügyletet.

/folyt. köv./

19.45/a

- 34 -

kk. 39. / multi-nato láz... 1. folyt./ gy

a jövő hónapban a nato-tanács ottawai temetési szertartásánál - folytatja a daily express szemleírója - megint csak mcnamara fog elnökölni, amikor a nato formálisan is átveszi az egymilliárd fontsterling költséggel létrehozott angol stratégiai légierőt és ebeve ráteszi a kezét a később elkészülő 350 millió fontba kerülő polaris atomtengeralattjáró flottára is.

mindezek tetejébe - fűzi hozzá a cikkíró - mcnamara azt követeli majd angliától, hogy 300 millió fonttal járuljon hozzá a multilaterális felszíni polaris-flotta költségeihez és emelje nyugat-németországban állomásozó 55 000 főnyi hadseregének létszámát.

a kormányhoz közelálló lapok ugyan nem osztják a „birodalmi párti”, daily express komorságát, de meglehetősen nyugtalanul ítélnek meg a soron következő nato-tárgyalás kilátásait.

a times katonai szemleírója hangsúlyozta, hogy „a korábbi értesülésekkel ellentétben angliának csupán öt százalékkal kell hozzájárulnia a polaris-rakéta készülő 3-as típusának fejlesztési költségeihez... az eddigi kísérletek azonban - fűzi hozzá - nem sok sikerrel jártak, s lehetséges, hogy kifejlesztése igen hosszadalmasnak és költségesnek fog bizonyulni. végeredményben tehát bizonyosra vehető, hogy egy-egy polaris-rakéta sokkal többet fog kerülni, mint a már meglévő típusok alapján kiszámított 350 000 fontsterling 1000-yár.

kormánykörökben némi megkönnyülést kellett, hogy washingtonban mcnamara ideérkezése előtt hajlandó volt parafálni a 100 polaris-rakéta eladásáról szóló megállapodást. ebben annak jelét látják, hogy washington a rakéta ára körüli alkudozásokkal - legalábbis egyelőre - nem akarja megnehezíteni a macmillan-kormány helyzetét.

megfigyelők mindazonáltal rámutatnak, hogy a szombaton aláírt egyezmény nem tisztázza a rakéták vételárát, s a következő hét éven belül bármelyik szerződő fél felmondhatja a megállapodás egészét, vagy egyes részleteit.

/folyt. köv./

19.50/a

- 35 -

bb 64. időjárásjelentés

gg/m- cz

1963. április 8.

a meteorológiai intézet jelenti április 8-án, hétfőn
19 órakor:

naposabb idő

várható időjárás kedd estig: keves felhő csapadék
nélkül. mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 12-16
fok között./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/cz

1963. április 8.

erdei ferencnek, az akadémia főtitkárának a nagygyűlésen el-
mondott beszédéről közölt szövegen a következő változtatásokat
kérjük keresztülvinni, annak megjegyzésével, hogy különösen a
törölt számadatok kihagyásához erdei elvtárs feltétlenül ra-
gaszkodik.

a bb 33.-as kiadásban a 34. oldal második bekezdésének első
öt sora „a szocializmus megvalósulását, szavakig törölendő.
a bekezdés első mondata így kezdődik: „rámutatott arra, hogy
az akadémiát tevékenységében a második öt éves stb.

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított hatodik sor
elején „igénye jelentkezik, helyett: „fokozottabb igényei
jelentkeznek, irandó.

a következő bekezdés második szava, „részletezte, helyett
„kitért, irandó. ennek megfelelően a harmadik sorban „együtt-
működését, helyett „együtműködésére,, „tapasztalatokat helyett
„tapasztalatokra,, a helyes szöveg.

ugyanebben a bekezdésben a negyedik sor elején az „és, szó
elmarad, a „beszámolt, szó nagybetűvel irandó.

a bekezdés közepén kimarad a „ 26 szabadalmi bejelentés
jelzi a gyakorlati megvalósítást kereső tudományos munkát,,
mondat kihagyandó. /folyt.köv./

19.32/a

- 42 -

bb 65. Ünnepe a Lengyel fiatalok harci szövetsége megalaku-
lásának huszadik évfordulóján

t Lv/gg-lm -cz

1963. április 8.

a Lengyel olvasóteremben hétfőn Ünnepeket rendeztek
a Lengyel fiatalok harci szövetsége megalakulásának huszadik
évfordulója alkalmából. dr. Stanislaw A. Sochnicki, a Lengyel
olvasóterem helyettes igazgatója megnyitó szavaiban méltatta
a Lengyel fiatalok második világháború alatti harci tevékeny-
ségét. ezután megnyitották „a fiatalok harci szövetsége,,
című dokumentációs kiállítást, majd filmeket mutattak be a
Lengyel kommunisták munkájáról./mti/

bb 66. az ndk tájékoztató irodájának filmbemutatója

t hi/gg/m/cz

1963. április 8.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális
és tájékoztató irodája rendezésében hétfőn este meghívott
közönség előtt bemutatták a bolgár nép nagy fiának, georgi
dimitrovnak küzdelmes életéről szóló, kampfes /umlautos/ című
dokumentumfilmet. a német kommunista, antifasiszta művé-
szek, szovjet színészek és nemhivatásos művészek közreműködésé-
vel több mint negyedszázaddal ezelőtt - még a hangos film kez-
deti időszakában - készült film történeti hűséggel tárja fel a
reichstag-égés igazi háttérét. a megjelent vendégeket paul
schober, az ndk kulturális és tájékoztató irodájának igazgató-
ja üdvözölte. jelen volt az előadáson ernst-ulrich kloock,
az ndk nagykövetségének kulturális attaséja, sztrašimir iliev,
a bolgár nagykövetség első titkára és marin pecev, a bolgár kul-
tura igazgatója. /mti/

/a szerk.figy. ... 1. folyt./ m

a 35. oldal első bekezdésének alulról számított hatodik
sora elején „minősítés, szó után „új rendszerének beve-
zetése,, szavak irandók. a következő mondat, amely
úgy kezdődik „a minősítések alapján,, a bekezdés végéig ki-
marad.

a következő bekezdés első szava „megkezdtek, helyett „az
elnökség foglalkozott, irandó. ennek megfelelően a második sor
elején „tervezését, szó „tervével,, szóra változik. utána
a következő szöveg szurandó be vesszű után: „továbbá a tanszéki
kutatások akadémiai támogatásának, illetőleg szervezésének kér-
déseivel,,

a bekezdés második mondata „az elfogadott javaslatban 15,,
stb., valamint a következő teljes bekezdés „vezetett tanszékek-
re esik,, szavakkal bezárólag, kihagyandó.

/folyt.köv./
20.00/a

- 43 -

bb/a szerk. figye. ... 2. folyt./ e

a negyedik bekezdés első sorában kimarad „az akadémia által kiküldött,, szövegrész. helyébe „a,, névelő irandó.

a második sorban a „bizottságok munkáját,, szavak helyett „a bizottságok munkájával kapcsolatos eddigi tapasztalatokat,, irandó. a következő mondat „ezek az országos,, szavaktól „késztették elő,, szavakig kimarad.

a 36. oldal első bekezdésében az első sor „rámutatott,, szava helyett „kiemelt,, szó irandó. a sor végén „eredményre,, szó „eredményt,, szóra változtatandó. utána „amelyet,, szótól „érték el,, szót, a mondat második fele kimarad. ennek helyébe a következő szöveg jön: „amelyeket különösen akadémiai eredményeknek lenet tekinteni,,.

ugyanazon az oldalon a negyedik bekezdés hetedik sorában „tevékenységét,, szó után „különösen,, szót kell beszűzni. utána a szöveg „annak ellenére,, szavaktól „a tájkoztatásból azonban éppen,, szavakig kimarad. utána a szöveg a tizedik sorban így folytatódik: „a kutatómunka,, stb. ennek a mondatnak a végén a tizenegyedik sorban a mondat végén kihagyandók a „maradnak ki,, szavak és helyettük „nem eléggé ismertek,, szavak irandók. /mti/

...-
-44-

mti

bb.67. változás az akadémiai nagygyűlés programjában
k/ms/a cz

1963. április 8.

az akadémia elnöksége közli, hogy benedikt ottó akadémikusnak a nagygyűlés keretében szerda délutánra tervezett előadása elmarad./mti/

..-

- 45 -

- v e g e -

mti

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 189-400, 369-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. április 9.

nb 1. a szakszervezeti kongresszusok hatására megélénkül a nőmozgalmi munka az üzemekben

i hi/gk/m/sr

1963. április 9.

a most lezajlott szakszervezeti kongresszusok után megélénkül az üzemi, vállalati nőbizottságok munkája.

a bőrparban nagy gondot fordítanak arra, hogy a körülbelül 56 százalékban asszonyokat és lányokat foglalkoztató üzemekben a nők megfelelő arányban vegyenek részt a szakszervezeti munkában. ennek eredménye, hogy a mintegy három ezer választott aktivista fele szervezeti nődolgozó, tevékenységi körük igen szerteágazó: minden nőfelelőshöz 5-14 tagú bizottság és még számos műhelyaktivista tartozik, ez lehetővé teszi a nőkre vonatkozó jogszabályok, rendeletek végrehajtásának rendszeres, helyszíni ellenőrzését, az egyedülálló nődolgozók és a sokgyermekes anyák, valamint a fiatalok lányok számos problémáját megoldották már, most a női szakmunkások arányának növelésére törekszenek, a legtöbb üzemben ugynevezett szakmunkás-céltanfolyamot szerveznek, ahol elméleti előadások és gyakorlati foglalkozások biztosítják a nők továbbképzését.

a nyomda- és papíriparban a nőmozgalmi munka színvonalának emelésére központi nőbizottságot hoztak létre, hatáson intézkedések könnyítik a szakma nődolgozóinak munkakörülményeit, az éjszakai műszakban például már egyetlen üzemben sem foglalkoztatnak terhes, vagy szoptató anyákat, több probléma megoldására - különösen a nehéz fizikai munka megkönnyítésére - a dolgozó nők hívták fel a figyelmet, a vegypapírgyárban a pohárkészítő gépen olyan módosítást, újítást szerkesztettek, amely - a gépen dolgozó asszonyok véleménye szerint - szinte pihenéssé változtatta a régebbi megerőltető munkát, az akadémia nyomdában példamutatóan foglalkoznak a gyermekes anyák gondjaival, a szünetekben felügyelet nélkül maradó iskolások moziba, cirkuszba, jó idő esetén kirándolni, sétálni viszik.

/folyt.köv./

- 1 -